

KALAALLIT NUNAANNI KISITSISIT 2021

Kalaallit Nunaanni kisitsisit 2021 • Pingajussaanneerluni saqqummersitaq

Saqqummersitsinermi piffissaliussaq: Maaji 2021 • Naqitikkat amerlassusaat: 1.000

Naatsorsueqqissaartarfimmit saqqummersitaq • Oqa.: +299 34 57 70 • Fax: +299 34 57 90 • stat@stat.gl • www.stat.gl

Aaqqissuisoq: Naduk Kleemann, Naatsorsueqqissaartarfik

Ilusilersuisoq: Nuisi • Naqiterisoq: DAMgrafisk

© Naatsorsueqqissaartarfik 2021. Atuagassiamik ilaarsineq pisinnaavoq najoqqutamut innersuussinikkut.

ISBN: 978-87-998113-6-6

EAN: 9788798678786

ISSN: 1602-5709

IMARISAA

5	Kalaallit Nunaat – Nunarsuarmi qeqertat annersaat	23	Inuussutissarsiorneq
6	Politikkikkut aqutsineq	24	Inuussutissarsiutit aaqissuussaannerat
7	Innuttaasut	25	Aalisarneq
8	Nuuttarnerit	27	Piniarneq
9	Toqusut inunngortullu	28	Nunalerineq
10	Peqqinnissaq	29	Takornariaqarneq
12	Ilaqutariit inoqutigiillu	31	Isertitat
13	Ilinniartitaaneq	32	Akit
15	Isumaginninnermut tunngasut	33	Nunanik allanik niueqateqarneq
16	Pinerluttuliortarneq	34	Pisortat aningaasaqarnerat
17	Piorsarsimassuseq	35	Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit
18	Silap pissusaa	37	Kisitsisit pingaarnerit
20	Assartuineq angallasserlu	39	Kalaallit Nunaat pillugu annertunerusumik paasissutissat
21	Suliffeqarnermi pissutsit		

Ilisarnaatinut nassuiaatit

- 0
- . Nalunaarsorneqarsinnaanatik kisitsisitaqarsinnaanngitsut
- 0 Uuttuutip atorineqartup affaanit mikinerusoq
- ... Paasissutissaqanngitsut
- * Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut
*Aningaasat annertussusaanni tamani qallunaat
koruunii atorineqarput (DKK).*

Kalaallit Nunaanni innuttaasut, 1. januaari 2021

KOMMUNE KUJALLEQ

Narsaq	1.392
Igaliku	39
Qassiarsuk	69
Narsarsuaq	138
Qaqortoq	3.037
Saarloq	24
Eqalugaarsuit	96
Qassimiut	16
Nanortalik	1.169
Aappilattoq	97
Narsarmijit	73
Tasiusaq	63
Ammassivik	40
Alluitsup Paa	201

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Nuuk	18.800
Qeqertarsuatsiaat	181
Kapisillit	42
Paamiut	1.247
Arsuk	82
Tasiilaq	1.916
Sermiligaaq	210
Isertoq	58
Kulusuk	216
Tiileqilaq	93
Kuummiit	254
Ittoqqortoormiit	361

QEQQATA KOMMUNIA

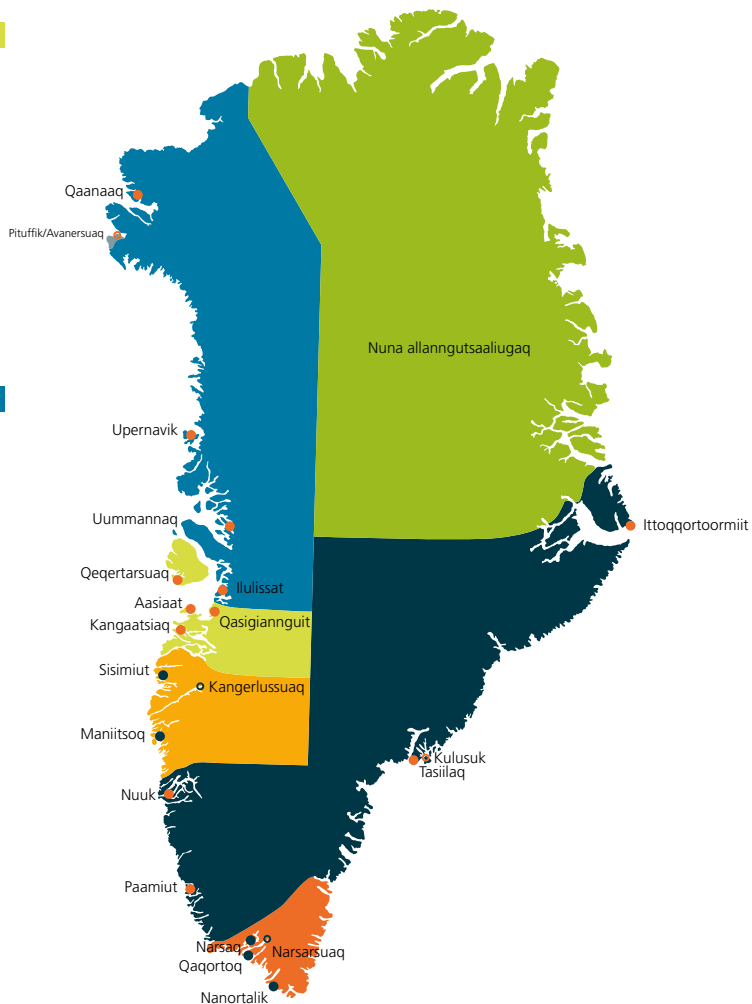
Sisimiut	5.622
Itilleq	73
Sarfannnguit	91
Kangerlussuaq	463
Maniitsoq	2.486
Atammik	184
Napasog	84
Kangaamiut	302

KOMMUNE QEERTALIK

Aasiaat	3.035
Akunnaaq	64
Kitsissuarsuit	60
Qasigiannnguit	1.071
Ikamiut	78
Qeqertarsuaq	838
Kangerluk	11
Kangaatsiaq	534
Attu	207
Iginniarfik	74
Niaqornaarsuk	242
Ikerasaarsuk	98

AVANNAATA KOMMUNIA

Qaanaaq	619
Savissivik	72
Siorapaluk	41
Qeqertat	26
Upernavik	1.076
Upernavik Kujalleq	207
Kangersuatsiaq	140
Aappilattoq	161
Tasiusaq	259
Nuussuaq	191
Kullorsuaq	437
Naajaat	41
Innaarsuit	159
Nutaarmiut	58
Ikerasaarsuk	2
Uummannaq	1.428
Niaqornat	36
Qaarsut	167
Ikerasak	252
Saattut	238
Ukkusissat	151
Ilulissat	4.710
Oqaatsut	33
Qeqertaq	113
Saqqaaq	151
Ilimanaq	52

Illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni

58

Illoqarfiit nunaqarfiillu avataanni paasissutissaqanngitsut

12

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/BENSTD>

KALAALLIT NUNAAT

Nunarsuarmi qeqertat annersaat

Kalaallit Nunaat Amerika Avannarliup nunavissuani inissisi-mavoq. Nunarsuarmi politikikkut ingerlaaseq Europami ator-neqartoq atorlugu politikikkut aqutsisoqarpoq. Kalaallit Nunaata 81 pct.-ia sermimik qalligaavog, Sibiriallu arfinile-rarterutaatut angitigisumi nunami innuttaasut katillugit 56.000-iinnaapput. Nunap annerpaartaa inoqanngitsuummat inuit eqimassusiat nunarsuarmi appasinnerpaaq tamaaniip-poq. Sikoqannginnersat kisiisa kisissagaanni kvadratkilo-meterimut ataatsimut inuit 0,3-ginnaapput.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaat namminer-sortutut inissisimavoq. 1721-mi Kalaallit Nunaat Qallunaat Nunaannit nunasiaataalerpoq, 1953-imi Qallunaat Nunaanni amtinngorpoq 1979-imilu Namminersorneruneg pilersinne-qarpoq. Namminersornerq ulloq 21. juuni 2009-mi atuutsinne-qalerpoq.

Kalaallit Nunaat Danmarki peqatigalugu 1973-imi EU-mut ilaasortanngorpoq. 1982-imili taasisitsereernerup kingorna 1985-imi Kalaallit Nunaat EU-mi ilaasortaajunnaarpoq, ilaasor-tanngoqqingani.

Kalaallit Nunaata annerpaartaa masarsuuvoq qeriuannartoq sunnerneqarsimanngitsorlu. Illoqarfiit nunaqarfiillu tamarmik sineriammi inissisimapput. Illoqarfiit akornanni aqqusineqan-ngilaq, angalanerillu tamarmik timmisartumik umiarsuarmil-luunniit pisarput. Innuttaasut amerlanersaat kimmuut sineris-sap kujasissuani najugaqarput. Tassaniipportaaq illoqarfiit pi-ngaarnersaat Nuuk 18.000-it missaannik inoqartoq.

Kalaallit Nunaat nammineq erfalasoqarlunilu frimærkeqarpoq, namminerli pappiaqqanik aggornerinilluunniit aningaasaate-qanngilaq. Qallunaat koruunii (DKK) atorneqarput.

Mads Phil - Visit Greenland

Siorapaluk tassaavog nunarsuarmi ukioq kaajallal-lugu inoqarfiusartut avannarpasinnerfaat. Kalaallit Nunaanni avannamut kimmukanneq Qalasarsuaq Avannarlermit 1.400 kilometeriinnarnik ungasis-suseqarluni inissisimavoq. Qaqqat portunersaat, Gunnbjørn Fjeld, 3.700 meterinik portutigaaq Kalaallillu Nunaata Kangiani inissisimalluni.

POLITIKKIKKUT AQUTSINEQ

Naalakkersuisut kiisalu Inatsisartut 31-nik ilaasortaqartut illoqarfiit pingaarnersaanni Nuummi inissisimapput. Naalakkersuisut siulittaasuut "Naalakkersuisut Siulittaasuannik" taaneqartarpoq. Naalakkersuisunilu ilaasortat sinneri "Naalakkersuisunik" taaneqartarlutik.

Ukiut sisamakkaarlugit Inatsisartunut qinersisoqartarpoq. Qinigassanngortittoq partiimik tunuliaqutaqarluni imaluunniit attaviitsutut qinigassanngortissinnaavoq. Ilaasortanngortut D'Hondts-imik kisiteriaaseq atorlugu naatsorsorneqartarput. Qinersereernerup kingorna Inatsisartuni Naalakkersuisunut ilaasortat nutaat kiisalu Naalakkersuisut Siulittaasuut nutaaq toqqarneqartarput.

Inatsisartunut qinersineq, 6. aprili 2021

	Qinersisut	Pct.	Qinigaasut	Arnat qinigaasut
Partiit	26.486	100,0	31	10
Atassut	1.879	6,9	2	-
Demokraatit	2.452	9,1	3	2
Inuit Ataqtigii	9.912	36,6	12	6
Siumut	7.971	29,4	10	2
Nunatta Qitornai	639	2,4	-	-
Partii Naleraq	3.249	12,0	4	-
Suleqatigiissisut	375	1,4	-	-
Allat	9	0,0	-	-

Najoqqutaq: Qinersinermi Siulersuisut, Namminersorlutik Oqartussat

Kommunalbestyrelsenut qinersineq, 6. aprili 2021

	Nuna tamakkerlugu	Avannaata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Qeqqata Kommunia	Kommuneqarfik Sermersooq	Kommune Kujalleq
Qinersinerit agguataarneri						
Atassut	7,3	12,0	8,0	11,8	2,8	6,1
Demokraterne	6,8	9,5	8,8	1,3	9,4	-
Inuit Ataqtigii	36,9	16,9	53,2	20,8	45,1	50,9
Naleraq	10,5	12,1	1,4	24,9	9,6	-
Siumut	35,5	46,2	25,6	39,8	29,4	40,3
Nunatta Qitornai	0,9	2,2	-	-	1,2	-
Allat	0,2	-	-	-	-	-

Najoqqutaq: Qinersinermi Siulersuisut, Namminersorlutik Oqartussat

Kalaallit Nunaat tallimanik kommuneqarpoq; Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik kiisalu Avannaata Kommunia. Taamatuttaaq kommuneqarfimmi aqutsisunut qinersineq ukiut sisamakkaarlugit pisarpoq. 2020-p naanerani Kalaallit Nunaanni politikikkut partiit arfineq marluupput. Partiini annerpaat marluk tassaallutik Inuit Ataqtigii aamma Siumut.

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani Kalaallit Nunaat qallunaat Folketingianni marlunnik ilaasortaatitaqarpoq. Qallunaallu folketingimut qinersineranni ilaasortat qinerneqartarput. Politikikkut aalajangiussat pillugit ilaatigooarluni inuit taasiinneqartarput. 1979-imi Kalaallit Nunaanni namminersorerunissaq qinerneqarpoq, 2008-milu namminersulernissaq. 1982-imitaaq EU-mi ilaasortaajunnaarnissaq Kalaallit Nunaanni qinerneqarpoq.

INNUTTAASUT

INUUAASSUSEQ

2021-mi januaarip aallaqqaataani qallunaatut innuttaassuseqanngitsut Kalaallit Nunaanni najugallit 1.346-nik amerlassuseqarput. Taakkunannga 262-it Nunani Avannarlerni allani innuttaassuseqarput.

Kalaallit Nunaanni innuttaasut sineriammi najugaqarput; illoqarfinni nunaqarfinnilu. Missiliorlugu nunap innuttaasuisa 60 pct.-ii illoqarfinni annerni tallimani: Nuummi, Sisimiuni, Ilulissani, Aasianni Qaqortumilu najugaqarput. Innuttaasut amerlanerpaartaat kalaaliupput. Sinnerisa annerpaartaat qallunaajupput, kingullertigulli nunanit tamalaaneerneruleriartorlutik.

1960-ikkut kingorna illoqarfinni innuttaasut amerliartupiloorput, ilaatigut inuit amerlanerulernerannik aammalu nunaqarfinniit illoqarfinnut nuuttarnermik peqquteqartumik. Ukiunilu kingullerni 50-ni ineriartorneq taamatut ingerlarsaarsimavoq.

Innuttaasut najugaqarfii malillugit

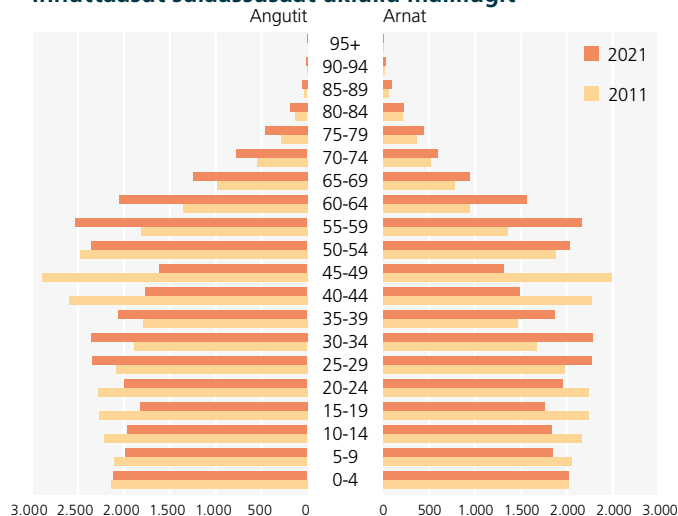
	1981	1991	2001	2011	2021
Innuttaasut tamakkerlugit					
Katillugit	50.643	55.620	56.245	56.615	56.421
Illoqarfiit pingaarnersaat	9.423	12.252	13.649	15.862	18.800
Inoqarfiit pingaarnarit	14.026	18.696	15.666	16.453	16.404
Inoqarfiit annerit	14.040	12.058	14.798	13.855	12.623
Inoqarfiit	7.623	7.274	7.216	6.161	5.002
Inoqarfiit minnerit	4.508	4.612	4.438	3.840	3.171
Inoqarfiit minnerpaat	525	409	216	255	353
Inoqarfiit allat	498	319	262	189	68

	1981	1991	2001	2011	2021
Kalaallit Nunaanni inunngortut					
Katillugit	41.426	46.748	49.633	50.470	50.365
Illoqarfiit pingaarnersaat	6.397	8.540	10.487	12.457	14.974
Inoqarfiit pingaarnarit	11.950	16.243	14.127	15.113	15.036
Inoqarfiit annerit	12.005	10.698	13.726	13.130	12.063
Inoqarfiit	6.298	6.398	6.831	5.884	4.818
Inoqarfiit minnerit	4.357	4.508	4.197	3.607	3.108
Inoqarfiit minnerpaat	413	344	197	234	347
Inoqarfiit allat	6	17	68	45	19

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/BENSTA>

Kalaallit Nunaanni angutit amerlanerujussuupput. Angutit Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut, aammalu pingaartumik Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut akornanni, tasani angutit amerlassusaat 2/3-nik annertussuseqarmata arnallu amerlassusaat 1/3-ulluni.

Innuttaasut suiaassusaat ukiuili malillugit

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/BENSTS>

INNUTTAASUT AMERLASSUSISSAAT

2050-ip tungaanut Kalaallit Nunaanni innuttaasut utoqqaaneruleriartussapput. 1960-ikkunni inunngorsimasut amerlassuut taassumalu kingorna kinguaassioartarnerup annikinnerulernerata kingunerisaanik, ukiuni 20-ni tulluittuni innuttaasut akornanni utoqqaanerusut amerliartulissamata. Kinguaassioartarnermi, toqusoqartarnerani nuuttarnernilu allannngortoqanngippat innuttaasut 50.000-it ataalugit amerlassuseqalernissaat naatsorsuutigineqarpoq.

NUUTTARNERIT

Kalaallit Nunaanni innuttaasut amerlassusaannut naleqqiullugu nuuttarnerit annertupput, tamannalu innuttaasut katitigaanerannut annertuumik sunniuteqartarpoq. Nunaqarfinniit illoqarfinnut nuuttarnerit, pingaartumik ukiuni kingullerni 50-ini, ingammik Nuummut, nuuttartut amerlapput.

Nuuttarnerit

	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Illoqarfinmi najugaqarfigisami	13.755	13.129	14.322	14.383	14.126	10.935
Nunaqarfinmi najugaqarfigisami	1.215	1.191	1.119	1.045	1.058	777
Illoqarfiit akornanni	4.553	4.440	4.695	4.926	5.133	4.651
Nunaqarfiit akornanni	346	418	345	397	318	300
Nunaqarfinmiit illoqarfinmut	1.325	1.359	1.403	1.264	1.233	982
Illoqarfinmiit nunaqarfinmut	1.070	1.079	1.201	1.138	1.098	956
Allat	49	82	25	26	20	6

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/BENBAF2B>

NUNANI ALLANI INNUTTAASSUSILLIT

Kalaallit Nunaanni nunanit tamalaaneersut innuttaasut amerliartorput, massakkullu innuttaasut 2,4 pct.-iisa annertussusaannik amerlatigalutik. Taakkunani amerlanerpaallutik Filipinerit, Thailandimeersut kiisalu Islandimiut.

Nunasisartut amerlanersaat Naalagaaffeqatigiinnerup iluani innuttaassuseqarput. Kalaallit Nunaannit imaluunniit Kalaallit Nunaannut nunasisartut. Sulisussanik amigaateqarnermi tiki-sitanik pisariaqartitsinerup kinguneraa innuttaasut Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut allamullu nunasiartortut nunasisunit allanit taarserneqaqqittarnerat. Piffissap ingerlanerani nunasisartut allamullu nunasiartortut amerlassusaat naligiinnarsimapput, Kalaallilli Nunaanni inunngorsimasunut tamanna atuutinngilaq.

Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttarnerit, kisitsisit toqqartukkat

	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Nunasisut tamakkerlugit	-160	-709	-585	-306	-200	-41
Nunasisut, katillugit	2.491	2.191	2.148	2.451	2.316	1.911
Kalaallit Nunaanni inunngortut	1.061	871	1.055	1.108	1.081	790
Kalaallit Nunaata avataani inunngortut	1.387	1.317	1.091	1.339	1.230	1.119
Nunanut allanut nuuttartut, kat.	2.651	2.900	2.733	2.763	2.514	1.953
Kalaallit Nunaanni inunngortut	1.337	1.486	1.504	1.468	1.347	957
Kalaallit Nunaata avataani inunngortut	1.270	1.414	1.225	1.285	1.164	993

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/BENBBIU2>

KALAALLIT NUNAANNI INUNNGORTUT DANMARKIMI NAJUGALLIT

2010-mi Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut Danmarkimi najugallit 14.561-iusimapput. 2020-milu 16.780-inut amerleriarsimapput.

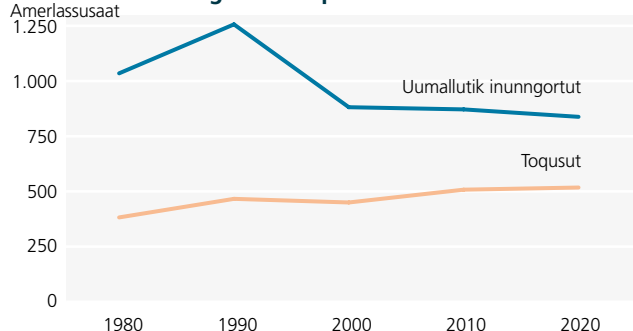
TOQUSUT INUNNGORTULLU

INOORLAANUT ATIT NUANNARINEQARNERPAAT

2019-imi nukappiaqqanut atit
Liam aamma Inuk nuanna-
rineqarnerpaasimapput.
Niviarsiaqqanullu Naja
aamma Nina.

Ukiunut 850-it missaanniittut inunngortarput, 500-llu missaanniittut toqusarput. Angutit arnallu Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut nunarsuup kippasinnerusortaani inunngorsimasunit agguaqatigiissillugu inuuneqqortussusaat sivikinneruvoq. Tamanna toqusoqartarnerata annertussusaanik qaffasissumik, aju-naarnernik imminornernillu peqquteqartumik tunngaveqarpoq.

Uumallutik inunngortut toqusullu

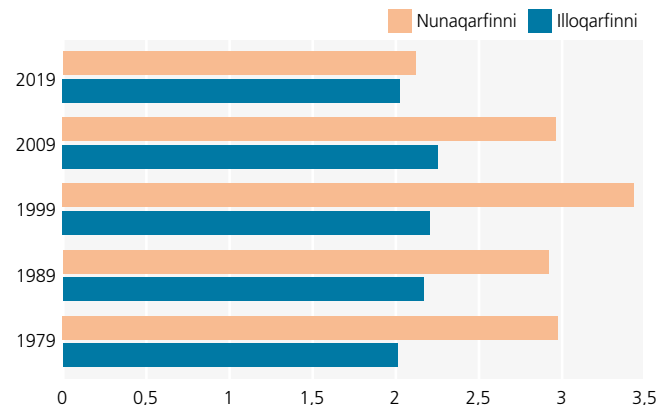

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/BENBBLO> aamma <https://bank.stat.gl/BENBBDM1>

Kalaallit Nunaanni angutit agguaqatigiissillugu 68,3-nik ukioqalernissamik tungaannut uumasarput, arnallu 73,0-inik ukioqalernissamik tungaannut uumasarlutik.

Ukiuni kingullerni qulini kinguaassiortarnek allanngorarsimanngilaq. Illoqarfinni nunaqarfinnilu kinguaassiortarnerup annertussusai assigiinngillat. Nunaqarfinni arnat illoqarfinni arnanit amerlanernik meerartaartarput. Taamaattoq ukiuni kingullerni nunaqarfinni kinguaassiortarnerup annertussusaa appariartu-aarsimavoq. 1960-ikku aallartinneranni meeqqiortoqangaat-siarnera pissutigalungu Peqqinnissaqarfik 1975-imi naartuna-veersaatinik peersitsisarnernillu atuutsitsilerpoq. Ulloq manna tikillugu peersitsisartut inunngortunit amerlanerusarput. 1970-ikku aallartinneranniilli agguaqatigiissillugu arnaq ataaseq misiliorlugu 2,1-inik meerartaartarpoq.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu arnat meeqqiortarnerat

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/BENBBLK1>

SIULLERMEERLUNI MEERARTAARTARNEQ

Nunanut Avannarlernut allanut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni arnat ukiunik 3-5-inik siusinnerusumik siullermeerlutik meerartaartarput. Kalaallit Nunaanni arnat agguaqatigiissillugu 24,7-inik ukioqarlutik siullermeerlutik meerartaartarput.

PEQQINNISSAQ

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik immikkoortunut tallimanut agguarneqarsimavoq. Ilulissani, Aasianni, Sisimiuni, Nuummi kiisalu Qaqortumi qitiusumik napparsimmaveqarpoq. Napparsimmavillu Nuummiittoq, Dronning Ingridip Napparsimmavissua, Kalaallit Nunaanni nuna tamakkerlugu napparsimmaveqarpoq. Nunap ilaani tamani peqqissaaveqarpoq, napparsimmaveqarluni nunaqarfinnilu nakorsiartarfeqarpoq ilaatigut qarasaasiakkut nakorsiartitsiveqartunik. Innuttaasunut najugaqavissunut peqqinnissaqarfiup sullissineri tungaviusumik tamarmik akeqanngillat. Nakorsaatit allagartalerlugit pisassat naartunaveersaatillu akeqanngillat. Illoqarfinni kigutileriveqarpoq, najugaqavissunullu kingutileritinnerit akeqanngillat.

Innuttaasut ilai peqqissaavimmut immikkoortumiluunniit napparsimmavimmut ungasissuni najugaqarput. Napparsimasoqartillugu innuttaasut napparsimmavimmut qaninnerpaamut nakorsiartinneqartarput. Napparsimasut immikkut ittumik katsorsarneqarnissaminnik pisariaqartitsisut, assersuutigalugu kræftertut, Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut Nuummiittumut imaluunniit Danmarkimut katsorsartikkiartortarput. Tassanngaannartumik peruluttoqartillugu aamma Islandimi napparsimmavimmut aallartitsisoqarsinnaavoq. Naartusut ernivissaat qaammammik ataatsimik sioqqullugu illoqarfinnit nunaqarfinniillu mikinerusunit immikkoortumi napparsimmavimmut qaninnermut erniartortinneqartarput. Tamanna anaanaasumut meeraanullu isumannaarsuineq eqqarsaatigalugu najoqqutassanik atuutsinneqalersimasunik peqquteqarpoq.

Toqqutigineqarsimasut

	2008	2010	2012	2014	2016	2018
	Toqusut amerl.					
Katillugit	439	513	458	464	488	492
Nappaatit tuniluuttut	13	11	14	12	10	11
Kræfti	107	144	111	107	108	136
Qinersini stofskiftillu pissusissamisuunnginneranit nappaatit	6	10	6	8	10	3
Uummaserisarnerit	65	58	85	60	68	77
Timimi kaaviaartunit nappaatit allat	49	42	46	29	47	44
Anersaartuutini nappaatit	35	35	28	38	43	50
Nerisat aqqutaanni nappaatit	15	15	15	15	16	21
Ajunaarnerit	28	24	22	15	39	23
Imminut toqunneq	35	62	31	46	48	45
Toqutaaneq	5	5	5	3	3	3
Toqqutigineqartut allat	81	107	95	131	96	79

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SUNLDA1>

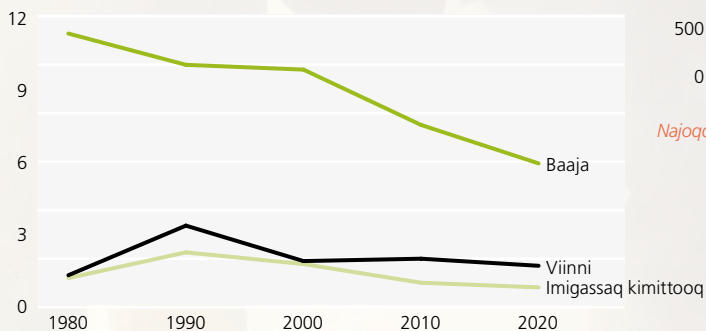
NUNA TAMAKKERLUGU NAPPARSIMMAVIK

Dronning Ingridip Napparsimmavissua Nuummiittoq ulluinnarni SANAmik taaneqartarpoq, 1953-imi tuberkulosemut sanatoriatut sananeqarnikuunera pissutigalugu. 1961-imi nuna tamakkerlugu napparsimmavittut atulersinneqarpoq.

Nunanut Avannarlernut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni tuberkulose 20-riaammik atugaanervuq. Nappaatit kinguaas-siutitigut tuniluuttartut malunnartumik atugaanerpuput, kræftimillu nappaatillit amerlassusaat Nunani Avannarler-nisulli amerlatigalutik. Ukiunilu kingullerni 25-ni Nunanut Avannarlernut naleqqiullugu imminut toquttarneq 6-7-eri-aammik annertunervuq.

Imigassamik eqqussuineq nioqqutissiornerlu

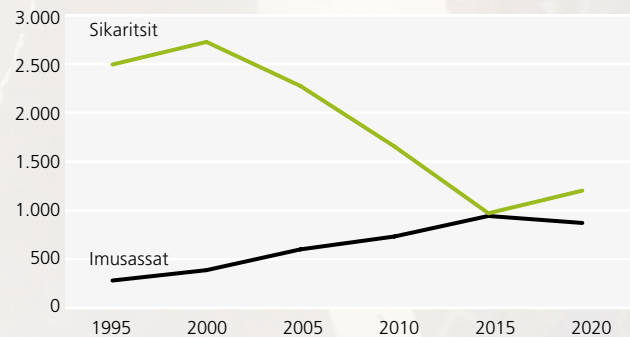
Imigassaq 100 pct.-imik aalakoornartulik liiterinngorlugu 14-ileereersimasumut

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ALNALK>

Tupanik eqqussuineq

Tupat amerlassusaat 14-ileereersimasumut

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ALNTOB2>

IMIGASSAMIK TUPAMILLU ATUINEQ

Ukiuni kingullerni 20-ni imigassamik atuineq 35 pct.-imit annertunerusumik apparsimavoq, ullumikkullu Nunani Avannarlerni allani atuineq annertoqatigilersimavaa. Piffissami pineqartumi tupamik atuineq aamma 30 pct.-imit annertunerusumik apparsimavoq.

ILAQUTARIIT INOQUTIGIILLU

ULLUTSINNI KISERMAAT
2021-mi 19.629-t kisermaatut
inuupput. Taakkulu ukiut 20-t
ingerlanerini 16 pct.-inik
amerlisimapput.

Ukiuni kingullerni 50-ini Kalaallit Nunaanni ilaqutariit katitigaanerat allanngoriartorsimavoq. Ullumikkut aappariit katissimanngikkaluarlutik inooqatigiikkajuttarput. Inoqutigiinni najuqaqatigiit imminnut qanoq atassuteqarnerat ilaqutariit suususaannik aalajangiisuvoq. Kalaallit ilaqutariit tassaapput inoqutigiinni ataatsini inuk ataaseq imaluunniit inuit arlallit aapparittut imaluunniit ilaqutariittut imminnut atassuteqartut.

Nalinginnaasumik ilaqutariit assigiinngitsunut pingasunut imikkoortiterneqarput; aappariinnut, kisermaanut aamma meeqqanut angajoqqaaminni najugaqanngitsunut. Aappariit kisermaallu angajoqqaaminni najugaqartunik meerartaqarlutillu inuustortaqarsinnaapput. Ilaqutariinnilu annerpaamik kingu-aariit marluusarput. Assersuutigalugu inoqutigiinni ataatsini kinguaariit pingasut ilaqutariinnik marlunnik amerlanerusuniluunniit naatsorsorneqartarput.

Ilaqutariit inoqutigiillu

	2001	2011	2021
Ilaqutariit amerlassusaat			
18-it inorlugit ukiulik angajoqqaamini najugaqanngitsaq*	1.338	1.207	1.044
Kisermaat	16.351	18.044	19.629
Katissimasut	6.983	6.781	6.453
Aappariit	1.851	2.005	2.153
Ineqatigiit	1.503	1.559	1.668
Inoqutigiit amerlassusaat			
Illoqarfinni	17.034	19.024	19.635
Nunaqarfinni	2.781	2.873	2.507
Savaateqarfinni	49	-	-

* Ukiukitsut angajoqqaaminni najugaqanngitsut tassaapput ilaqtutaminni allani, meeqqat angerlarsimaffiini imaluunniit kollegiani najugallit.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/BENFAM2> aamma <https://BANK.STAT.GL/BENHUS1>

INOQUTIGIIT

Inoqutigiit tassaapput inuit najukkami ataatsimi najugaqatigiit, imminnut qanoq atassuteqarneri apeqqutaatinagu. Inoqutigiinni ataatsini ilaqutariit arlaqarsinnaapput, ilaqutariilli ataatsit inoqutigiinni ataasiinnarni inissisimasinnaapput.

ILINNIARTITAANEQ

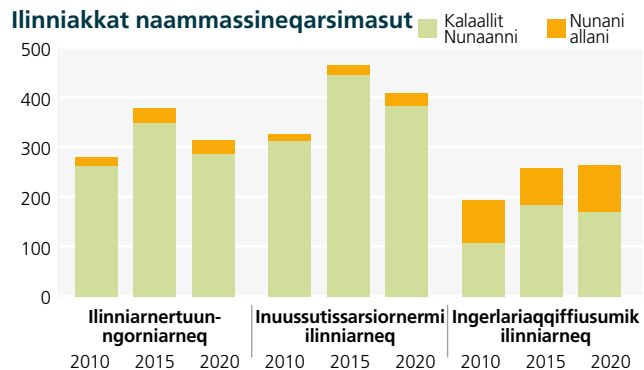
Aningaaq R. Carlsen - Visit Greenland

Kalaallit Nunaanni innuttaasut ukiut qulit meeqqat atuarfianni atuarsimasussaataapput. Meeqqat arfinilinnik ukioqaleraangamik atuartunngortarput. Nunaqarfinni minnerusuni meeqqat 8.-10. klasserniarlutik illoqarfimmut qaninnermut nuukajuttarput. 1. klassimiit qallunaatut atuartitsisoqartarpoq, tulutullu atuartitsineq aamma klassini nukarlerni aallartinneqartarluni. 10.klassimik naammassinnereernerup kingorna atuartut affaasa missaanniittut Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit ukiumik ataatsimik sivisussuseqartumik efterskolernermik ingerlatsisarput. Atuartut arfineq-marluugaangata ataaseq kisimi inuusuttunut ilinniartunngortarput toqqaannartumik ingerlaqqittarpoq.

Inuusuttut amerlasuut inuusuttunut ilinniartunngortarput aallartitsiniarlutik illoqarfimmut allamut nuuttarput. Illoqarfiit sisamat ilinniartunngortarput, inuusutissarsiornermilu ilinniartunngortarput arfinilinnit inuusutissarsiornermi ilinniakkat amerlanerpaat ilinniartunngortarput. Inuusutissarsiornermi ilinniakkat atuagarsornermik suliffimmillu misiliinermik akulerunneqarsimasunik imaqqarput.

Kalaallit Nunaanni inuusuttut amerlasuut inuusuttunut ilinniakkamik aallartitsisanngillat. 18-25-t akornanni ukiullit quliugaa-ngata arfinilitt ilinniartunngortarput imaluunniit inuusutissarsiornermi ilinniakkamik allamik naammassinnissimasanngillat imaluunniit suli ingerlatsisutut nalunaarsorsimasarlutik.

Ilinniakkat naammassineqarsimasut

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/UDNISC11D>

Kalaallit Nunaanni universiteti, Ilisimatusarfik, illoqarfiit pingaarnersaanni Nuummi inissisimavoq. Tassani bacheloritut ilinniakkat aqqanillit kandidatitullu ilinniakkat sisamat ilinniarneqarsinnaapput. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat naanerusut inuussutissarsiornermi ilinniarfiit ilaanni aamma ilinniarneqarsinnaapput. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat Kalaallit Nunaanni neqeroorutigineqartut arlaqanngimmata, ilisimatusarnermi ilinniartut 30 pct.-ii nunani allani ilinniartuupput, taakkunannga amerlanerit Danmarkimi.

Ilinniarneq akeqanngilaq, ilinniartullu ilinniagaqarnersiuteqartinneqarput. Suliffimmi misilillutik ilinniartut suliffimmi misilii-sutut akissarsiaqartinneqartarput. Ilinniartut illoqarfimmut allamut nuuttariaqarsimasut kollegiani ineqarnissaminnut pisisaaffeqarput.

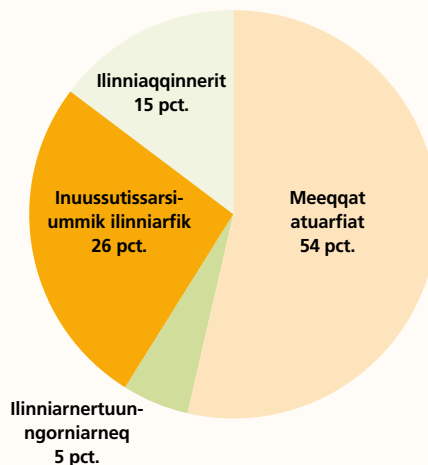
ILINNIAKKAMIK TOQQAASARNEQ

Arnart angutinit amerlanerusut meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ilinniagaqartarput. Angutit quliugaangata ataaseq ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkamik aallartitsisarpog, arnallu tallimaagaangata ataaseq aallartitsisarlungi. Ingerlariaqqiffiusumik ilinniakkat aamma niuernerimi imaluunniit inulerinermi ilinniakkat arnanit toqqarneqakkajunnerupput. Angutit teknikkimi, sanaartornermi assartuinermilu ilinniakkamik toqqaanerusarput.

ILINNIAGAQARSIMASSUSEQ

Kalaallit ilinniagaqarsimassusaat qaffakkiartoraluartog Nunani Avannarlerni sulii appasinnerpaavoq. 25-64-inik ukiullit affaasa missaat meeqqat atuarfianni taamaallaat atuarsimasuupput, Nunani Avannarlerni 1/4-it missaat meeqqat atuarfianni taamaallaat atuarsimasuusut.

2019-imi 25-64-inik ukiullit qaffasinnerpaatut ilinniakkat naammassisimasaat

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/UDNISCPROD>

ISUMAGINNINNERMUT TUNNGASUT

Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut tunngasuni Nunani Avannarlerni ingerlaaseq atorneqarpoq. Piumasaqaatit aalajangersimasut qulakkeerneqarsimatillugit innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugallit suliffeqannginnermi, napparsimanermi ernereernerullu kingorna isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutininik pisartagaqarsinnaatitaapput. Innuttaasut isertitakitsut imaluunniit isertitaqanngitsut, piumasaqaatinillu naammassinnissimanngitsut, taariullugu pisortanit ikiorsiissutininik pisartagaqarsinnaatitaapput.

Ilaqutariit isertitakitsut aamma ikiorsiissutininut tapinik soorlu ineqarnermut meeqqanullu tapinik pisartagaqarsinnaatitaapput.

Innuttaasut 66-illineqanngitsut tamakkiisumillu sulisinnaassuseqanngitsut siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissamut qinuteqarsinnaapput. 66-inik ukioqalernermiit innuttaasut tamar-mik utoqqaliner-mi soraarnerussutisiaqarsinnaatitaapput. Utoqqaliner-mi kiisalu siusinaartumik soraarnerussutisialiit angerlarsimaffimmi ikiorneqarnissaminnut paarineqarnissaminullu, imaluunniit utoqqaat illuini inissamik, neqeroorfigineqarsinnaapput.

Pisortanit aamma suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik pisartagallit

	2015	2016	2017	2018	2019
Inuit amerlassusaat					
Pisortanit ikiorsiissutininik pisartagallit	7.111	6.063	5.787	5.086	4.760
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik pisartagallit	3.096	2.882	2.909	2.541	2.295

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SON004> aamma <https://bank.stat.gl/SON006>

Soraarnerussutisialiit

	2015	2016	2017	2018	2019
Inuit amerlassusaat					
Utoqqaliner-mi soraarnerussutisialiit	3.758	3.998	3.789	3.770	3.820
Siusinaartumik soraarnerussutisialiit	2.457	2.249	2.280	2.386	2.391

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONAPE1> aamma <https://bank.stat.gl/SONFPE1>

Ineqarnermut meeqqanullu tapinik pisartagallit

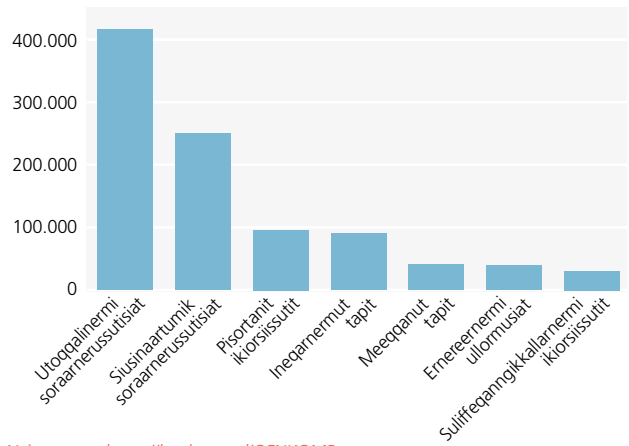
	2015	2016	2017	2018	2019
Inuit amerlassusaat					
Ineqarnermut tapisisartut	4.849	4.418	4.113	3.940	3.820
Meeqqanut tapisisartut	3.601	3.573	3.488	3.880	3.679

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONBT01> aamma <https://bank.stat.gl/SONBS01>

Innuttaasut innarluutillit innarluutaannut ikiuutaassusanik iki-orserneqarnissamik pisinnaatitaapput. Iki-orserneqarnerup suu-nera innarluutillip pisariaqartitaa malillugu aalajangerneqar-tarpoq. Assersuutigalugu ulluinnarni tapersersuisumit ikorfartorneqarneq, angalanermi ingerlaqateqarneq imaluunniit pif-fissaq tamakkerlugu innarluutilinnut inissiisarfimmiinneq. In-nuttaasut innarluutillit innarluutilinnut sullivissiani sulinnissamut periarfissaqarput.

2019-imi isumaginninnermi ikiorsiissutit

1.000 DKK

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/OFNKOMR>

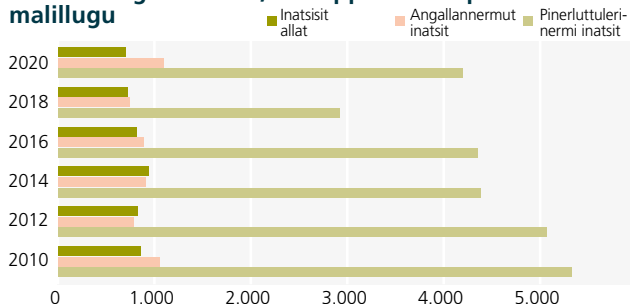
PINERLUTTULIORTARNEQ

PISUUSSUTIT TUNGAASIGUT PINERLUTTULIORNERIT INUUSUTTULLU PINERLUNNIARTARNERAT

Kisitsisaagallartut kingulliit takutippaat pisuussutit tungaasigut pinerluttuliornerit inuusuttullu pinerlunniartarnerat piffissami kingullermi apparartorsimasoq. Tassani pisuussutit tungaasigut pinerluttuliorarneq missiliorlugu 40 pct.-inik apparsimavoq, inuusuttut pinerlunniartarnerat 45 pct.-it missaannik appar-simasoq.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfiit eqqartuussisoqarfinnut sisamanut kiisalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinnut avitaap-put, ataatsimut siullermeerfiusumik sulianik ingerlatsisut. Nunat-ta Eqqartuussisuuneqarfiani aappassaanneerluni aalajangiiffi-gisassat ingerlanneqartarput. Eqqartuussisoqarneq sulit Kalaallit Nunaannit akisussaaffigineqanngimmat Danmarkimi Højeste-ret, Kalaallit Nunaat sinnerlugu pingajussaanneerluni aalaja-ngiiffigisassanik aamma ingerlatsivoq.

Unnerluutiginninnerit, unioqqutitsinerup suunera malillugu

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/KRAN>

Kalaallit Nunaata eqqartuussisoqarfiini inuiaqatigiinni akuulersit-seqqinnissaq pingaartinneqarpoq. Pineqaatissinneqarsimasut inis-siisarfimmiinnerminni annerusumik minnerusumilluunniit ulluin-narni inuuneqarsinnaanerminnut periarfissaqartinneqarajuttar-put. Kalaallit Nunaat pineqaatissinneqarsimasunut arfinilinnik isertitsiveqarpoq, illoqarfinni Ilulissani, Aasianni, Sisimiuni, Nuum-mi, Qaqortumi Tasiilamilu. Pinerluttuliorsimasut tarnimikkut nap-paatillit Nuummi imaluunniit Danmarkimi pineqaatissinneqarsima-sunut inissiisarfinnut paarnaarussassanngortinneqarsinnaapput.

Aalajangiinerit pineqaatissinerillu, kisitsisit toqqartukkat

	2010	2012	2014	2016	2018	2020
Aalajangiinerit amerlassusaat						
Mianersoqqusineq	38	219	187	99	53	123
Pineqaatissinneqarani eqqartuunneqarneq	472	688	988	568	272	239
Pineqaatissinneqarluni eqqartuunneqarneq	784	670	652	663	308	386
Akiliisaaneq	2.171	1.808	1.804	1.514	1.216	1.444
Unnerluussutit taamaatinneqartut	155	226	181	125	115	103

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/KRAN>

Inunnut ataasiakkaanut pinerluttuliorneri toqutsinerit, nakuu-sernerit, pinngitsaaliilluni atoqateqarnerit kiisalu kinguaassiuti-tigut kannguttaatsuliornerit pineqarput. Nunanut Avannarler-nut allanut sanilliullugu inunnut ataasiakkaanut pinerluttulior-nerit annertuumik amerlanerupput. Aalajangiinerit amerlassu-saannut eqqartuussisoqarfinni ukkatarinninnerit ingerlanneqar-tut apeqqutaalluinnartarput.

PINERLUTTUNIK ISUMAGINNITTOQARFIK

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut pineqaa-tissinneqarsimasunik, pineqaatissinertaqanngitsumik piner-lussimasunik, inuiaqatigiinni sullissinissamik imaluunniit kat-sorsartinnissamut eqqartuussaasimasunik nakkutilliinermik ingerlataqarpoq. Taamatuttaaq Pinerluttunik Isumaginnittut pinerluttuliornerissamut pinaveersaartitsineri politiinik, atu-arfinnik inunnillu isumaginnittoqarfinnik suleqateqartarput.

PIORSARSIMASSUSEQ

QANGARSUARNITSAT ERIAGISASSAT

Kalaallit Nunaanni qangarsuarnitsat eriajisassatullu nalunaarsorneqarsimasut 5.198-iupput. Qangarsuarnitsat amerlanerit nunap qavaniipput, kisianni attorneqaqqusaanngillat!

Kalaallit Nunaanni piorsarsimassutsimi pikialaartitsineq nunarsuarmioqataanermik ileqqutoqqanillu akuugaavoq. Illoqarfinni timersornissamut periarfissaqartitsillunilu sunngiffimmi sammisassaqaartitsisoqarpoq, najugaqarfinnilu avinngarusimasuni inuuneq ileqqutoqqat malillugit ingerlanneqarnerusarluni. Illoqarfiit amerlanersaat namminerisamik katersugaa-siveqarput sumiiffiit oqaluttuassartaannik ukkataqartunik. 1400-kkunnit timit paniinnarnikut Qilakitsuminngaanneersut paarilluakkallu Nunatta Katersugaasiviani Nuummiittumi, nunamilu qangarnitsanut eriajisassanut aamma akisussaa-suusumi, takussutissiarineqarput.

Kalaallit Nunaata Katersugaasivianut pulaartut

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Isertut amerlassusaat						
Katillugit*	9.343	11.545	12.646	12.342	19.391	9.274
Meeqqat	2.868	3.532	3.799	3.909	4.311	2.974
Inersimasut	6.475	8.013	8.847	8.433	15.080	6.300

* Isariamuinnaq isertut kisitsisini ilaangillat

Najoqutaq: Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu

Nuummiipportaaq Nunatta Isiginnaartitsisarfia, kalaallit piorsarsimassusaannut ileqqutoqaannullu tunngasunik isiginnaartitsinerinik aamma sammisaqarfiusoq. Ukiumiit ukiumut isiginnaartitsinerit amerlassusaat nikerarpoq, isiginnaartitsinerillu ataasiakkaat nuna tamakkerlugu angalaarnermi takutinneqartarput. Nunatta Isiginnaartitsisarfianni aamma isiginnaartitsisartunngorniarluni ilinniagaq ingerlanneqartarpoq.

Kalaallit Nunaata Radioa (KNR) nuna tamakkerlugu tamanut TV-kkut radiokkullu aallakaatitassiorfiuvoq nutaarsiassanik, timersornermi aamma aliikkutassianik assigiinngitsunik aallakaatitassiorfiusoq. Taassuma saniatigut sumiiffinni amerlanngitsunik TV-kkut radiokkullu aallakaatitassiorfeqarpoq kiisalu nuna tamakkerlugu aviisit Atuagagdliutit (AG) aamma Sermit-siaq sap. ak.-nut naqitanngorlugit saqqummersinneqartarput.

Illoqarfiit ataasiakkaat namminerisamik aviiseqartiterput, ataasiakkaanillu aamma naqiteritsisarfearpoq. Kalaallit Nunaanni atuagarsorneq qangaaniilli aallartissimavoq, 1840-kkunnili inuit tamangajammik atuarsinnaallutillu allassinnaale-reersimmamata.

Kalaallit Nunaata Radioa (radiokkut tv-kkullu aallakaatitassiorfik)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ukiumut akunnerit						
Radio, katillugit	2.327	2.274	2.801	3.536	3.496	3.199
TV, katillugit	650	732	811	623	832	797

Najoqutaq: KNR

Illoqarfiit amerlanersaanni erinarsoqatigiinnik ingerlatsisoqarpoq, kalattoornerlu nuannarineqarluarpoq. Kalattoorneq europaminngaanneersuuvog, 16-1700-kkunni arfannianit nunaseqqaartuniillu eqqunneqarsimasog. Qilaatersorneq tivanerlu inuit qangarsuaaniilli ileqqoraat, ukiunilu makkunani nuannarineqarneruleriartorpoq. Kalaallit Nunaanni nammineq sanaamin-nik nipilersortartut amerlapput, nipilersoriaatsit rockit popillu annerusumik atorneqarput.

OQAATSIT

Kalaallit Nunaanni kalaallit oqaasii pingaarnertut ator-neqarput, kalaallit oqaasii Inuit Aleutit oqaasiinut ilaapput. Kalaallisut sumiorpaaluuteqarpoq assigiinngitsunik kitaamiulli oqaasii pisortatigoortumik oqaaserineqarput. Kalaallisut oqaatsit takinersaasa ilagaat 153-inik naqinnilik:

“Nalunaarasuartaateeranngualioqatigiiffissualioriaatalaqqissupilorujussuanngortartuinnakasinngortinniamisaalinnguatsiaraluallaqqooqigaminngamiaasiinngooq”.

SILAP PISSUSAA

Kalaallit Nunaat qaasuitsup killegarfiani inissisimavoq, ukiukkut nillertuuvoq sumiiffillu apeqqutaalluni aasakkut issaasattuulluni.

Kalaallit Nunaata Avannaa issittuuvoq. Tamaani aasat nilla-taartuupput seqinerlu kaaviinnartuulluni, ukiukkulli issittarpoq qaammatillu ataatsip tallimallu akornanni sivilissuseqartumik kaperlattarluni. Kalaallit Nunaata Qiterpasissua Kujataalu issin-ginnerusumik silaannaqarput, Kalaallit Nunaata Kujataani kan-gerluit ilorpasissut eqqaassanngikkaanni, tassani issittup kian-nerulaartortaani inissisimaneq pissutaalluni annertunngitsumik orpinnik naasoqartarpoq.

Kalaallit Nunaanni kiassuseq qaffasinnerpaaq uuttorneqarsima-soq 25,9 °C-imiippoq, 2013-imi juulimi Kitaani pisimasoq. Nil-lissuseq appasinnerpaaq uuttorneqarsimasoq Sermersuarmi pi-simavoq, -69,9 °C-lu tikillugu nillertigisimalluni.

Aningaag R. Carlsen - Visit Greenland

2020-mi illoqarfinni aalajangersimasuni silaannaap kissassusaa, illoqarfiit toqqartukkat

Kiassutsit gradenngorlugit uuttugaapput

	Ilulissat (Avannaa)	Kangerlus- suaq (Kita)	Nuuk (Kita)	Narsarsuaq (Kujataa)	Tasiilaq (Kangia)
Agguaqatigiissillugu kiannerpaaffik					
Januaari	-5,4	-4,0	-2,5	3,5	0,9
Februaari	-2,4	-10,9	-0,4	4,7	3,3
Marsi	1,2	5,4	4,3	10,0	3,2
Aprili	11,5	14,5	8,7	13,3	6,6
Maaji	14,9	19,2	12,8	16,8	9,8
Juuni	15,0	20,2	11,2	20,9	13,6
Juuli	15,0	21,0	18,3	22,9	15,7
Aggusti	15,2	19,8	18,4	19,3	13,7
Septembari	9,4	11,9	10,7	15,6	7,2
Oktobari	12,7	11,6	13,9	14,2	10,1
Novembari	7,7	8,4	9,1	7,8	2,0
Decembari	8,2	8,5	12,3	10,4	4,8
Agguaqatigiissillugu issinnerpaaffik					
Januaari	-22,5	-37,7	-19,0	-19,1	-18,6
Februaari	-28,5	-37,5	-16,4	-19,4	-14,6
Marsi	-28,4	-41,5	-18,5	-18,4	-18,2
Aprili	-22,3	-25,8	-14,3	-7,7	-12,6
Maaji	-7,3	-7,2	-2,7	0,1	-4,6
Juuni	0,0	1,5	0,3	1,8	-0,9
Juuli	1,0	2,3	1,0	5,4	1,9
Aggusti	-1,7	-0,1	2,7	4,0	-0,3
Septembari	-7,0	-10,8	-1,9	-3,7	-2,6
Oktobari	-11,6	-17,0	-6,2	-6,5	-2,2
Novembari	-18,1	-24,0	-9,9	-13,4	-13,2
Decembari	-13,7	-26,6	-9,9	-13,6	-12,3

Najoqqutaq: ASIAQ aamma DMI

Silaannaap nillertuunera peqqutigalugu Kalaallit Nunaat nukissiuutini annertuumik pisariaqartitsivoq. 1990-ikkunnili erngup nukinganik innaallagissiorfinnik tallimanik sanasoqarpoq Nuummi, Qaqortumi/Narsami, Sisimiuni, Ilulissani Tasiilamilu innaallagissamik pilersuisunik. Erngup nukinganik innaallagissiortoqalinngikkallarmat nuna tamakkerlugu orsussanit ikummatissat atornerqarput. Illoqarfinni nunaqarfinnilu minnerusuni aamma inoqarfinni avinngarusimasuni suli tamanna atuuppoq. Ullumikkut eqqakkanik ikuallaaviit atorlugit kiasarnermik annikkaluamik pilersuisoqarpoq.

NUKISSIUUTINIK ATUINERMI SILAANNARMIK MINGUTSITSISUMIK ANIATITSINEQ

2019-imi Kalaallit Nunaanni nukissiuutini sanaartornermi CO₂-mik aniatitsineq 589,7 tonsinik anertussuseqarpoq. 1990-imut sanilliullugu nukissiuutini silaannarmik migutsitsisumik aniatitsineq 9,7 pct.-inik apparsimavoq.

Nukissiuutini atuinermi silaannarmik migutsitsisumik aniatitsineq

	1990	2014	2015	2016	2017	2018	2019
— CO ₂ -mik aniatitsineq, tonsinngorlugu —							
Katillugit	652,7	554,7	558,5	560,2	575,0	581,9	589,7
Ikkummatissani atuinermi aniatitsineq	625,2	520,9	524,0	525,1	542,3	548,2	553,8
- Nukissiuutini suliaqarfinni	182,9	96,5	110,9	91,8	94,3	98,4	91,9
- Suliffissuaqarnermi sanaartornermilu	26,6	25,3	23,5	26,5	26,0	30,4	29,2
- Assartuinermi	97,2	106,0	105,4	113,3	120,6	115,8	128,5
- Suliaqarfinni allani	318,5	293,0	284,2	293,5	301,3	303,6	304,2
Suliffissuaqarnermi ingerlatanit	0,3	8,9	10,5	10,2	8,4	9,4	10,7
Nunalerinermi	9,5	9,1	8,5	8,7	8,1	8,0	8,6
Orpippassuarnik nunaminertanillu atuinermit	0,3	1,2	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
Eqqakkanit	17,5	14,6	14,4	14,9	15,0	15,1	15,3

Najoqqutaq: Danmark. 2021 National Inventory Report (NIR)

ASSARTUINEQ ANGALLASSINERLU

UMIARSUALIVIIT MITTARFIILLU

Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit, puttasut talittarfiillu aalisarnermik, ilaasunik angallassinermik assartuinnermillu inuussutissarsiortunit atorineqartut katillugit 180-200-nik amerlassuseqarput. Tassannga mittarfiit 13-it aamma qulimiguullit mittarfii 43-t silaannakkut angallanermi atorineqarput.

Najoqq.: Namminersorlutik Oqartussat aamma Mittarfeqarfiit

Kalaallit Nunaanni assartuineq angallassinerlu Nunanut Avanarlernut allanut sanillullugu allaanerujussuuvog. Silaannaq nunallu pissusaa peqqutaallutik illoqarfiit nunaqarfiillu akornani qimuttuitsunut aqquteqanngilaq aqqusineqaraniluunniit. Umiarsuit, timmisartut qulimiguulluunniit atorlugit angallassinereq assartuinnerlu pisarput. Illoqarfiit amerlanerit asfaltimik qallikkanik aqqusineqarput bileqarlutillu, illoqarfiilli minnerit nalinginnaasumik ujaraaqqanik nunaannarmillu sanaanik aqqusineqarput. Illoqarfinni annerusuni busseqarpoq, amerlaneriluni aamma taxaqqarpoq.

2020-imi angallatit motoorillit nalunaarsukkat

	Bussit	Taxat	Biilit	Qamuteralaat	Motoorillit allat
Avannaani					
Qaanaaq	-	-	25	15	48
Upernavik	-	4	61	229	68
Uummannaq	-	9	110	430	94
Ilulissat	20	32	530	246	182
Qasigiannuguit	1	4	53	91	58
Aasiaat	-	19	177	114	75
Kangaatsiaq	-	-	6	13	8
Qeqertarsuaq	1	-	44	171	41
Kitaani					
Sisimiut	22	29	822	753	405
Maniitsoq	4	14	220	71	77
Nuuk	38	98	3.898	291	876
Paamiut	1	2	87	23	48
Kujataani					
Narsaq	1	6	97	46	75
Qaqortoq	5	16	276	25	110
Nanortalik	-	2	51	13	32
Kangiani					
Tasiilaq	3	4	87	101	106
Ittoqqortoormiit	-	-	5	87	56

* ATV-it, maskinat sanaartorfissaanermut atorneqartartut, lastbiilit, motorcykelit, qatserisartut biili, politiit biilii aamma ambulancit allallu motoorillit suussusilerneqarsimangitsut.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ENNMO2DI>

Kalaallit Nunaanni timmisartortitseqatigiit annersaat, Air Greenland, Danmarkimut Islandimullu angallassisarpoq, nunallu iluani aamma timmisartumik qulimiguulimmillu angallassinereit taamaa ingerlatalarugit. Amerikamiut timmisartoqarfignisimasaat Kangerlussuaq nunanut allanut nunaniillu allaniit angallassinernut mittarfittut atuuppoq. Air Greenland Nuummiit, Ilulissaniit Kulusummillu Islandimut utimullu timmisartuussisarpoq. Taassuma saniatigut Air Iceland Connect Reykjavikimiit Nuummut, Ilulissanut, Narsarsuarmut, Kulusummut kiisalu Nerlerit Inaannut/Ittoqqortoormiut utimullu aamma timmisartuussisarluni.

Timmisartumi ilaasut

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Mittarfiit	166.688	184.307	184.133	192.905	197.038	87.672
Imarpik qulaallugu mittarfiit	198.921	212.540	214.103	218.590	217.173	124.762
Qulimiguulinnut mittarfiit	41.239	41.239	27.064	32.040	28.790	20.189

* Kisitsisaagallartut

Najoqqutaq: Mittarfeqarfiit

Kalaallit Nunaanni nassiussaleriviit annersaat, Royal Arctic Line, illoqarfinnut nunaqarfinnullu assartuinnermik ingerlataqarpoq. Arctic Umiaq Line-p umiarsuaa ilaasartaat, Sarfaq Ittuk, ukioq tamakkingajallugu Kitaata sineriaani ilaasunik angallassisarpoq. Minnerusunnitaaq assigiinngitsunik ilaasunik angallassisoqartarpoq. Nunap immikkoortuini avannamut kangisissumiittuni ukiup ilaani imaatigut angallassisoqarsinnaasannigilaq issittumi sikusarnera pissutigalugu. Sumiiffiit taakku ukiukkut angallavigneqarneq ajorput. Kalaallit Nunaata avataanut immakkut ilaasunik angallassisoqartanngilaq, umiarsuarniilli takornariartaatinit USA-mit, Canadamit Europamiillu nuna tikissallugu nuannarineqaaq.

KALAALLIT NUNAATA AVANNAANGIANGIALU

Kalaallit Nunaata Avannaani aamma Kangiani ukiumi sikuutillugu qamuteralaat qimuttullu assartuutitut atorineqartarput. Aasakkut angallateeqqat atorineqartarput.

SULIFFEQARNERMI PISSUTSIT

Kalaallit Nunaanni suliffissat amerlanerpaartaat kommunini imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani suliffeqarfiupput. Illoqarfinni inuit amerlanerpaat sulisuupput, nunaqarfinnili amerlanerpaat namminersorlutik aalisartuupput piniartuullutillu. Nalinginnaasumik Skandinaviامي suliffeqarnermi pissutsinut ingerlaaseq malinneqarpoq; sulisitsisut sulisullu kattuffeqarput, akissarsianut isumaqatigiissutit atorneqarlutik kiisalu suliffinni pissutsinut, isumaqatigiissitsiniarnernut, sulinnigiffeqarnermut sulitillunilu ajoqusernermi taarsiivigineqarsinnaanermut inatsiseqarluni atuutsitsisoqarpoq. Danskisut imaluunniit Nunani Avannarlerni innuttaassuseqanngitsut najugaqarnissamut sulinissamullu akuersisummik qinnuteqaqqaartariaqarput.

SULIFFIMMIK TOQQAASARNEQ

Suliffissat 40 pct.-iisa missaanniittut pisortani suliffiupput. Arnat sulisut 60 pct.-iinit amerlanerusut pisortaqaqfinni suliffeqarput. Angutit aalisarnermi, piniarnermi, nunalerinermi kiisalu pisortat allaffissorneranni aamma kiffartuussilluni sulliviusunik toqqaagajunnerusarput.

Pingaarnertut sulisut, inuussutissarsiorfik innuttaassuserlu malillugit, 2019

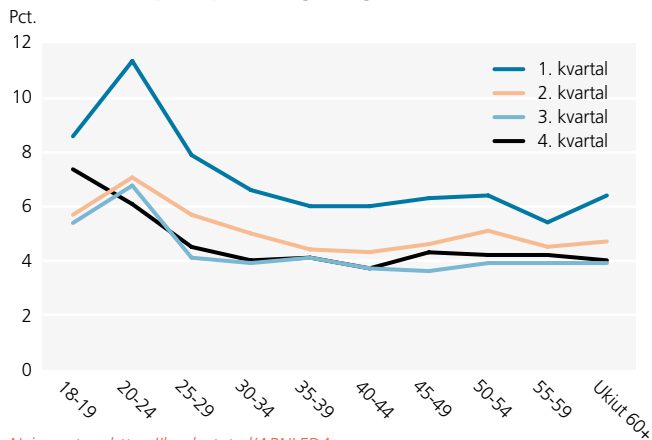
	Katillugit	Kalaallit Nunaat	Danmark	Nunat Avannarliit allat	Europa	Afrika	Amerika	Asia
Qaammammut agguaqatigiissillugu suliffimmik pingaarnermik ingerlatsisut amerlassusaat								
Katillugit	26.991	23.730	2.726	92	66	7	21	348
Aalisarnerq, piniarnerq nunalerinerlu	4.402	4.106	202	9	2	1	0	82
Aatsitassanik piianeq	93	60	29	2	2	0	0	0
Suliffissuaqarnerq	229	199	28	1	0	0	0	1
Nukissiuutinik imermillu pilersuineq	451	383	65	1	2	0	0	0
Sanaartorneq	2.025	1.692	302	11	13	0	1	5
Niuerneq	3.078	2.760	240	5	4	2	2	66
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	800	567	102	2	5	1	1	122
Assartuineq	2.079	1.809	228	25	3	2	1	11
Niuartarfeqarnermi sullisinerit	1.938	1.481	393	12	11	0	3	36
Pisortat allaffissornerat	11.238	10.121	1.044	22	23	2	8	16
Kiffartuussilluni inuussutissarsiutit allat	389	337	44	0	0	0	3	5
Paasissutissaqanngitsut	272	215	49	3	0	0	2	3

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ARNBFB7>

Peter Lindstrom - Visit Greenland

Suliffissaaleqisut pct.-inngorlugit, 2019

Sulisinnaasut akornanni suliffeqanngitsut amerlasuut ilinnia-gaqarsimasuunngillat. 84 pct.-iisa missaanniittut meeqqat atuarfiannik taamaallaat naammassinissimapput. Sulisin-naasut akornanni suliffeqanngitsut nuna tamakkerlugu aggu-aqatigiissillugu suliffissaaleqisunit allanit 5,1 pct.-inik anner-tussuseqartunit ikinnerupput. Ingerlariaqqiffiusumillu ilinnia-gaqarsimasut suliffissaaleqinerat annikitsuaraavoq.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarnerup immikkoortutigaa silaan-naap pissusaata nunallu isorartussusaata ukiup nikerarnerani suliffeqarneq sunnertarmagu, sulisinnaasut sumiiffinni nike-qattaarsinnaanerannut tamanna killiliisarpaq.

INUUSSUTISSARSIORNEQ

Kalaallit Nunaanni aningaasarsiorneq annerpaaq inuussutissarsiorfinni angisuuni amerlanngitsunili pisarpoq. Inuussutissarsiorfinni kaaviiartitat pingajorarterutaasa missaanniittut aalisarnermit kiisalu aalisakkanik tunissassiornermit niuernermiillu pilersinneqartarput. Inuussutissarsiorfiit annersaasa aappaat taassavoq niuertunik pilersuineq atugassanillu nioqquteqarneq, tassani inuussutissarsiorfinni kaaviiartitat katillugit pingajorarterutingajaat aamma pilersinneqartarput.

Inuussutissarsiorfinni naleqarnerulersitsineq annerpaaq inuussutissarsiorfinni aalisarnermik suliaqarfiusuni pilersinneqartarpoq, inuussutissarsiorfinni ataatsimut naleqarnerulersitsinerit pingajorarterutaat aalisarnermi suliaqarfimmi pilersinneqartarmat.

KALAALLIT NUNAANNI INUUSSUTISSARSIORNEQ

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermi pisortat suliffeqarfiutaat annertupput. Suliffeqarfiit annerpaat Namminersorlutik Oqartussanit 100 pct.-imik pigineqartut tassaapput Royal Greenland A/S (aalisakkerinermik suliaqarfik), KNI A/S (ulluinnarni atorutussanik niuerneq aamma uuliaarniarfeqarneq), Royal Arctic Line A/S (assartuineq), Air Greenland (silaannakkut angallanneq) kiisalu Tele Greenland (nalunaarasuartaatinit attaveqaateqarneq).

Kaaviiartitat

Naleqarnerulersitsineq

	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
	DKK 1.000					DKK 1.000				
Aalisarneq, aalisakkanik tunissassiorneq niuernerlu	5.729.736	6.977.154	6.224.469	6.494.871	6.781.961	2.386.148	2.882.822	2.525.500	2.695.476	2.796.470
Aatsitassiorneq	122.029	86.640	97.166	99.172	91.531	-243.846	-135.965	-98.222	-55.167	-85.186
Atortussiorneq	364.948	407.793	404.584	416.615	461.299	140.803	161.078	166.686	172.420	188.065
Sanaartorneq	1.982.769	2.214.644	2.399.430	2.426.327	2.747.406	808.629	884.934	975.278	1.020.293	1.111.064
Niuertunik pilersuineq atugassanillu nioqquteqarneq; motoorilinnik motorcykelinillu iluarsaassineq	5.934.433	6.290.202	6.365.904	6.475.615	6.666.066	1.080.841	1.205.839	1.237.068	1.236.012	1.243.748
Assartuineq assartugassalerinerlu	2.137.238	2.282.779	2.469.311	2.672.727	2.617.665	1.072.534	1.152.573	1.194.697	1.332.636	1.363.158
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	341.176	399.271	424.461	431.151	421.966	162.518	192.068	199.066	198.380	209.378
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	1.080.767	1.141.759	1.125.630	1.099.730	1.094.277	599.084	690.124	641.502	615.166	572.719
Aningaaseriviit, aningaasaliisarfiit sillimmasiisarfiillu	542.528	554.137	606.680	489.460	507.391	242.127	214.466	367.728	309.676	349.292
Inissianik attartortitsinerit sullissinerillu allat	418.194	428.508	460.059	448.897	477.424	311.369	325.926	331.687	340.202	363.102
Namminersortunit, ilisimatusarnik-kut teknikkikkullu kiffartuussinerit	249.701	256.411	284.336	292.288	328.752	152.732	170.767	187.068	187.422	204.958
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	481.276	490.809	524.143	475.415	428.545	153.687	144.413	165.458	180.157	171.127

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ESNRESBAL> aamma <https://bank.stat.gl/ESNNGL>

INUUSSUTISSARSIUTIT AAQQISSUUSSAANERAT

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatseriaaseq atornerajunnerusooq tassaavoq kisimiilluni suliffeqarfimmik ingerlatsineq. Ingerlatseriaatsimi pineqartumi ilaatigut sinerissap qanittuani aalisartut nalunaarsugaapput. Ingerlatseriaatsip atornerakkajunnerusup tulleraa suliffeqarfinni ingerlatseriaatsinik allanik taaneqartoq.

Suliffeqarfinnit akissarsialiussat tamakkiissut affaasa missaanniittut piginneqatigiilluni ingerlatsivinniit akissarsiaritinneqartaput.

Suliffeqarfiit amerlassusaat

	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
	Suliffeqarfiit amerlassusaat					Akissarsialiussat pct.-innngorlugit				
Kisimiilluni ingerlatsiviit	2.778	2.970	2.886	2.974	3.006	14,8	16,3	13,6	13,9	14,8
Piginneqatigiilluni ingerlatsiviit	138	137	134	136	137	50,2	48,8	49,6	54,0	52,3
Ingerlatseriaatsit allat	537	562	567	503	521	23,0	23,2	23,0	19,3	20,5
Aningaasaateqarfiit il.il.	176	173	172	163	178	9,6	9,2	9,9	9,9	10,0
Nunanit allamiunit pigineqartut	25	31	83	57	53	0,6	0,7	2,4	2,3	1,8
Paasissutissartaqanngitsut	136	87	152	129	92	1,8	1,9	1,5	0,6	0,6
Katillugit	3.790	3.960	3.994	3.962	3.987	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ESN2A>

SULIFFEQARFINNI NAATSORSUUTIT

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit pisortani allaffissornikkut suliaqartut, illersornissami suliaqartut kiisalu isumaginninnikkut qularnaveeqqutinik suliaqartut avataanni inissimasut pineqartut. Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffii aamma suliffeqarfiit iluanaarutaasunit ingerlanneqartut kisitsisinut ilaapput, pisortaniilli suliffeqarfiit nalinginnaasut annertunerpaartaat ilanngunneqanngillat.

Kisitsisitigut paasissutissani pingaarnertut najoqqutarineqartut Naatsorsueqqissaartarfiup suliffeqarnermut nalunaarsuiffia aamma isertitanut nalunaarsuiffia, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi nalunaarsuutinik tunngaveqartunit pilersinneqarsimasut.

AALISARNEQ

Filip Gieda - Visit Greenland

Aalisarnek Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit pingaarnersaraat. Kinguppannik, qalerallinnik, saarullinnik allanillu aalisarnek pisassiissutinit aalisarsinnaanermullu akuersissutinit, Namminersorlutik Oqartussanit aalajangersarneqarsimasunit, aaqqissuussaavoq. Aalisariaatsit assigiinngitsut marluupput; avataasiorluni aalisarnek kiisalu sinerissap qanittuani aalisarnek. Sinerissap qanittuani aalisarnermi tulaassuneq atornerqarpoq, avataasiorlunili aalisarnermi kilisaatini aalisariutini aalisakkerineq ingerlanneqartarpoq.

Aalisarnermi suliffeqarfiit marluk annerpaat tassaapput Royal Greenland Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq aamma namminersorluni suliffeqarfik Polar Seafood. Royal Greenland Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit annersaraat. Ukiuni marlussunni kingullerni aalisarnermi suliffeqarfiit namminersortut minnerusut aamma aallarternikuupput.

Avataasiortunit sinerissallu qanittuani aalisartunit tulaassat, pisat aalajangersimasut

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	1.000 ton					
Qaleruallit katillugit	38,8	47,2	47,6	51,1	54,0	56,9
Saattuut	1,9	1,9	2,2	2,6	2,7	2,5
Kinguppaat	36,9	45,3	45,4	48,5	51,3	54,4
Aalisakkat katillugit	70,5	81,6	73,0	67,2	66,4	60,4
Eqaluit	0	0	0	0	0	0
Uukkat	0	0	0	0	0	0,1
Qeeqqat	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Qalerallit	28,2	34,6	28,1	32,0	33,2	30,3
Aalisakkat allat	0,8	1,1	0,7	0,5	0,6	0,6
Ammassaar	0,3	0,3	0,4	0,3	0,8	0,6
Suluppaakkat	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1
Imminnguut/Tupissutit	0	0	0	0	0	0
Nipisat	7,1	5,0	7,4	6,7	7,4	8,8
Saarulliit	33,6	40,3	36,1	27,4	24,1	19,8

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/FIN001>

QIMMIT QIMUTTUT

Kalaallit qimmii qimuttut Kalaallit Nunaata Avannaani Kangianilu aalisarnermi, piniarnermi takorniaraqartitsinermilu atorneqartut Kitaanut Kujaataanullu immikkut akuersissuteqaqqartoqartin-nagu eqquteqqusaanngillat, taamatullu qimmit nunanit allaneer-sut qimuttoqarfinnut eqqunneqaqqusaanatik. Kalaallit qimmiisa illersorneqarnissaat allanillu akuneqannginnissaat pissutigalugu.

AALISARIUTIT

2020-mi Kalaallit Nunaanni umiarsuit aalisariutit aalisarsin-naanermut akuersissuteqartut 304-riupput, 2.360-t umiatsiaa-rarsortut, 342-t qimuttunik aalisartut kiisalu 458-it qamuteralannik aalisartut.

Kalaallit aalisariutaannit avataasiorluni aalisarnermi aalisakkat qaleruallillu pisat

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	1.000 ton					
Qalerallit	8,5	7,5	9,4	9,1	10,2	13,5
Saarulliit	14,3	15,3	17,4	17,5	18,2	17,6
Ammassaar	42,1	3,3	26,2	11,4	0	0
Nataarnat	0	0	0	0	0	0
Saarulliit ilaat (kuller)	1,1	1,3	1,4	1,2	1,0	0,9
Ammassassuit	12,0	20,1	12,2	2,8	3,2	3,2
Uiluiit	0,6	0,7	0,5	0,7	0,6	0,5
Aalisakkat tamalaar	2,7	3,8	1,0	1,1	1,2	0,9
Saarulliusaar (sej)	0,4	0,6	0,4	0,5	0,4	0,5
Kinguppaat	35,9	37,8	44,3	41,2	47,9	59,4
Suluppaakkat	4,8	5,4	4,5	3,1	2,8	2,4
Qeeqqat	0	0	0	0	0	0
Saarulliit ilaat (Blåhving)	5,7	12,7	20,5	23,3	12,4	7,7
Avaleraasartuut	29,3	34,7	45,8	63,5	30,2	26,5
Aalisakkat allat	0,9	0,2	1,0	0,5	0	0,1

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/FIN008>

Kalaallit Nunaata Savalimmiut, Norge, Rusland aamma Island nunat marluk akornanni aamma nunat pingasut akornanni aali-sarsinnaanermut isumaqatigiissuteqarfagai, nalinginnaasumillu EU-mi aalisarsinnaanermut isumaqatigiissuteqarluni. Aalisar-nermi Kalaallit Nunaat oqartussaatitaavoq, Kalaallillu Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik aalisari-utinik Kalaallit Nunaanneersunik nunaniillu tamalaanneersunik, pingaartumik kilisaatinut kinguppanianut, nakkutilliisuuvuq.

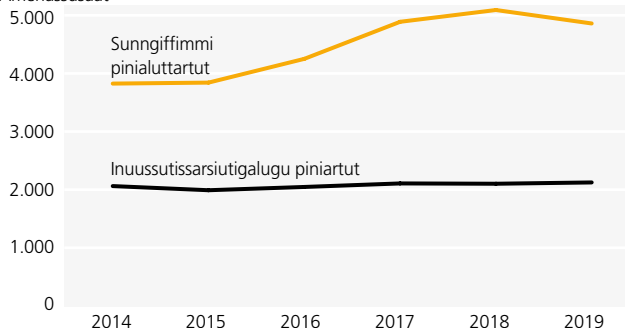
PINIARNEQ

Aqqa R. Asvid - Visit Greenland

Kalaallit Nunaanni piniarneq kinguaariippassuarni inuuniutaasimavoq. Ullumikkuttaarlu inoqutigiit aningaasaqarnerannut tapertaasarpog pingaarutilik. Ukiup ilaani piffissat piniarfiusartut malillugit piniarsinnaanermullu allagartat malillugit piniarneq ingerlanneqarpoq. Piniarusuttunut tamanut nalinginnaasumik piniarnermut allagartamik peqaqqaarnissaq piumasaqaataavoq. Piniarnermut allagartat assigiinngitsut marluupput; sunngiffimmi pinialussinnaanermut aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaq. Taassuma saniatigut piniagassanut pisassiissutinit aqunneqartunut immikkut ittumik akuersissutinit peqarpoq. Pisassiissuteqartarnikkut ukiut tamaasa uumasut qanoq amerlatigisut pisarineqarsinnaanerit aqunneqartarpoq.

Inuit piniarsinnaanermut allagartallit

Amerlassusaat

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/FINBEVIS>

UNESCO-MI NUNARSUARM ERIAGISASSAT

Aasivissuit – Nipisat Kangerlussuarmiittoq Sermersuarmit nunap timaani aavartarfissuit aqqusaarlugit kangerlunnut kiisalu qeqertanut itsarsuaq inoqarfiusimasunut nunaavoq piorsarsimassutsikkut asseqanngitsoq. Aavartarfissuusimasog ukiut 4.500-it ingerlanerini Kitaani inuusimasut oqaluttuariisaaneranni piorsarsimassutsikkut eriagisassanik imaqarpoq.

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartallit piniarnerinavimmik inuuniuteqartuaannanngillat, inuussutissarsiornertilli aasaanerani umiatsiaararsorluni aalisarnermik ukiukkullu sikumi aalisarnermik tapertaqartikkajuppaat.

Puisi piniagassaavoq suli pingaarutilik. Nalinginnaasumik amia tunineqartarpoq, neqaa nerineqartarpoq imaluunniit kalaallit qimmiinik qimmeqarfiusuni nerukkaattissatut atorineqartarluni. Puisit amiinit tunisat affaasa missaanniittut Kalaallit Nunaanni kisiartaalluni ammerivimmi Great Greenlandimi mersugassianngorlugit piareersarneqartarput. Taamatuttaaq uumasut nuna-miutat amii tunineqartarput. Arferit assigiinngitsut aalajangersimasut pisassiissutit malillugit piniarneqarsinnaapput. Neqaat amiilu Kalaallit Nunaanni kisimi nerineqartarput. Tuttu umim-mallu nunamiutani piniarneqarsinnaasuni pingaarnerpaapput. Imarmiutat miluumasut aamma tuttu umimmaallu neqaat ilaatigut Lilleholmimit Great Greenlandimiillu nioqquutigineqartarput. Savat savaqqallu Neqi A/S-imi toqorarneqartarput. Timmissanik piniarneq ullormut pisassiissutit malillugit ingerlanneqartarpoq. Timmissalli pisarineqarsinnaasut ilaannut pisassiissuteqartarneq atuutsinneqanngilaq. Nalinginnaasumik politiit piniarnermut inatsimmik atuutsitsisupput.

Uumasut miluumasut timmissallu pisat

	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Tunisat tonsinngorlugit						
Puisit 1)	5,20	16,40	10,99	8,14	5,05	-
Arferit 2)	44,16	42,47	23,92	3,65	5,04	14,86
Miluumasut nunamiutat 3)	361,55	344,49	367,07	329,02	335,12	347,20
Pisat amerlassusaat						
Timmissat 4)	129.424	121.043	111.672	102.914	81.358	36.717

* Kisitsisaagallartut

1) Natseq, aataaq, natersuaq, ussuk qasigiarlu. 2) Qilalugaq qaqorta, qilalugaq qernertaq, aarluk, niisa, niisamaq, aarlarsuk, tikaagullik, arvik, qipoqqaq, tikaagulliusaaq aamma aaveq. 3) Ukaleq, tuttu, umimmak, terianniaq nanorlu. 4) Appa, miteq, miteq siorakitsog, alleq, qeerlutooq, qaqulluk, serfaq, appaliarsuk, taateraag, nerleq, nerlernaarsuk, nerlernamaq, nerleq siggukitsog aamma aqisseq.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/FIN002>, <https://bank.stat.gl/FIN003>, <https://bank.stat.gl/FIN004> aamma <https://bank.stat.gl/FINFANGST>

NUNALERINEQ

Kalaallit Nunaanni nunalerineq savanik piaqqiortitsinermik annertunerpaamik tunngaveqarpoq, savat savaaqqallu aasakkut qaqqanut neriniartillugit aallartinneqartarput. Taassuma saniatigut annertunngitsumik timmissat, igutsaat, hiistit nersusuillu kiisalu tutut nujuitsut tuusintinik marlussunnik amerlassuseqartut pigineqarput. Naatsiaanik naatitanillu najugarisami nioqqutissanik ukiukkullu uumasunut nerukkaatissanik naatissisoqartarpoq. Kalaallit Nunaata Kujataani kangerlunni ilorpasissuni taamaallaat, issuttumi silaannaap kiannerulaartortaani, nunalerineq ingerlanneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni nunalerinerup oqaluttuassartaa aallartip-poq qallunaatsiaat 986-imi Kalaallit Nunaata Kujataanut nunasimmata, 1400-kkullu qiteqqunnerata tungaanut tamaani inuusimallutik. 1782-imi Igalikumi savaateqartarneq nutaalliaanerusoq saniatigooralugu inuussutissarsiutitut aallartinneqarpoq, qallunaatsiaat illukoqarfiini. 1924-mi Qassiarsummi Erik Aappalaartup narsaateqarfigisimasaani siullermeertumik inuussutissarsiutigalugu nunalerineq aallartinneqarpoq.

Uumasuutit

	2009	2011	2013	2015	2017	2019
	Uumasuutit amerlassusaat					
Savat	20.439	20.232	19.994	17.501	17.785	17.785
Tuttut nujuitsut	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Nersussuit	56	79	125	146	193	300
Hiistit	186	161	132	151	152	129
Kukkukuut	182	215	191	165	168	189
Igutsaat ilaqutariit	-	4	4	6	6	-

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnorsorteqarfik

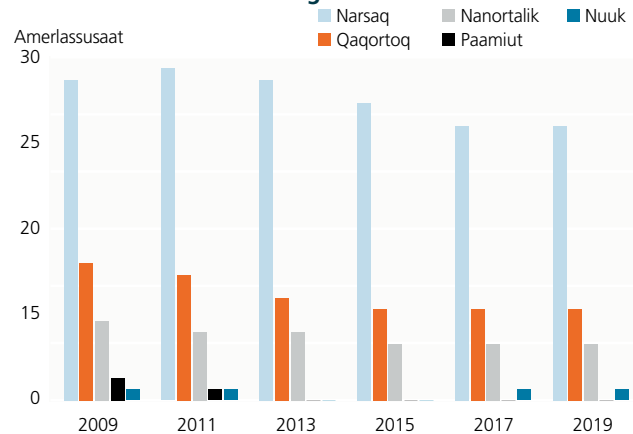
UNESCO-MI NUNARSUARMI ERIAGISASSAT

Kalaallit Nunaata Kujataa 350 kvadratkilometerisut annertugisoq 2017-imi UNESCO-p nunarsuarmi eria-gisassatut allattorsimaffiani ilanngunneqarpoq. Kuja-taa sumiiffinnik tallimanik, Tunulliarfimmi kiisalu Igalikup Kangerluani inissisimasunik, annertussuseqarpoq.

Ukiuni qulikkaani kingullerni savaateqarfiit ikinnerulerlutillu anginerulersimapput. Kinguaariit marluk imaluunniit pingasut savaateqarfimmik ataatsimut ingerlatsigajunnerusarput.

Kalaallit Nunaanni Upernavarsuk nunalerinermi misileraaviu-voq. Tamaani naatitsinernut nalinginnaanerpaanut ukiumilu nerukkaatissanut issittumi naatsitsisinnaanermut misileraaner-it ingerlanneqartarput. Upernaviarsummi savaatilinggorniarfik aamma ingerlanneqarpoq, tassani savanik piaqqiortitsinermut, nioqqutissiorluni naatitsivilerinermut nalinginnaasumillu naatitsivilerinermut ilinniakkat ingerlanneqarput.

Savaatillit sumiiffii malillugit

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnorsorteqarfik

TAKORNARIAQARNEQ

Takornariat umiarsuarnut takornariartaatinut ilaallutik imaluunniit nunanut tamalaanut timmisartut aqutigisartagaat Ilulissat, Kangerlussuaq, Nuuk, Narsarsuaq, Kulusuk imaluunniit Ittoqqortoormiini Nerlerit Inaat aqutigalugit Kalaallit Nunaannut tikittarput. Kalaallit Nunaannut tinnermi nalinginnaasumik timmisartumik umiarsuarmilluunniit ingerlaqqittoqartarpoq. Umiarsuit takornariartaatit upernaamit ukiaq tikillugu tikerarfigisarpaat. Pinnigortitami takornariartsineq nalinginnaasumik aasakkut ingerlanneqartarpoq, ukiuunerali aamma ingerlanneqarsinnaasunik peqarpoq.

Timmisartunut aamma umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nunanut tamalaanut timmisartumut ilaasut						
Ukioq 1)	10.841	11.733	12.107	12.707	12.677	10.904
Upernaaq 2)	14.695	17.617	16.259	17.205	17.547	4.167
Aasaq 3)	38.743	41.743	41.802	42.495	42.369	8.882
Ukiaq 4)	16.583	18.122	19.724	20.270	20.242	8.113
Umiarsuarmut takornariartaammut ilaasut						
Ukioq 1)	-	-	-	-	-	-
Upernaaq 2)	163	562	185	156	89	-
Aasaq 3)	15.791	17.089	22.991	28.657	33.809	-
Ukiaq 4)	9.095	6.593	15.006	16.926	12.735	-

Nassuiaat: Nunanut tamalaanut timmisartuussinernut ilaasuni Kalaallit Nunaanni najugaqavissut ilaapput. 1) Dec., Januaari aamma februaari 2) Marsi, aprili maajilu 3) Juuni, juuli aggustilu 4) Sept., okt. aamma novembari.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/TUNFLY> aamma <https://bank.stat.gl/TUNKRP>

Nunanit tamalaanit timmisartunut ilaasut

2020-mi 32.066-it Kalaallit Nunaannit timmisartumik aallarsimapput. Taakku 33 pct.-iisa missaanniittut Kalaallit Nunaanni najugaqavissuupput.

Unnuiffigineqarsinnaasut assigiinngiiaarput; illoqarfinni akunnittarfinnit bed and breakfastinut, nunaqarfinnilu angerlarsimaffinni illusimaffinnut. Tammaartoqarsinnaavoq, piareersarluarsimanissarli tassani pisariaqarluinnarpoq.

**NUNARSUARMI NUNAT
EQQISSISIMATITAT ANNERSAAT**

Nunarsuarmi nunat eqqissisimatitatt annersaat tasaa voq Tunup Avannaarsua, 972,000 km²-itut annertutigisoq. Nunami eqqissisimatitani najugaqarput qimussimik alapernaarsuiner mik ingerlatsisut Siriusimik taaneqartut kiisalu silasiorfinni sulisut.

**UNESCO-MI
NUNARSUARMI ERIAGISASSAT**

2004-rimili Ilulissat Kangerlua (Sermeq Kujalleq) UNESCO-mi nunarsuarmioqatiinnut kingornussassanngortinneqarpoq. Arsaattarfiit 66.000-it annertussusaanik angissuseqarpoq. Tassani ullut tamaasa New York-im i mermik atuinerup annertoqqataanik siku uukkaattarpoq.

Akunnittarfinni unnuisut, inuiaassuseq malillugu

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Unnuisut amerlassusaat					
Kalaallit Nunaat	48.934	57.501	60.957	57.163	53.884	43.767
Nunat avannarliit	22.281	23.918	24.768	23.037	30.519	10.441
Noorliit	2.958	2.440	3.180	2.945	3.239	413
Frankrigi	660	748	1.291	1.672	1.434	110
Italia	391	365	550	528	399	51
Pukkitsormiut	247	253	337	324	407	41
Tuluit Nunaat	1.259	1.595	1.830	1.320	1.070	312
Europap sinnera	1.944	2.035	3.477	4.188	3.182	320
USA	2.372	2.767	2.192	2.677	2.124	287
Japan	517	583	431	307	279	16
Canada	513	716	932	906	682	201
Nunat allat	4.866	3.301	3.496	2.820	3.400	283
Ilisimaneqanngitsut	283	-	4.177	3.413	5.095	3.288

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/TUNHOT>

Qeqertarsuup Tunua umiarsuarnit takornariartaatinit ornigarneqarluartu voq akunnittarfigissuulluni, Kalaallilu Nunaanni takornariaqartitsiner mi ineriartortinneqarluarsimasuulluni. Takornarialerisut amerlanerpaartaat tamaaniipput. Sorsunner suup Kingulliup nalaani Kangerlussuarmi Narsarsuarmilu mittarfiit Amerikamiunit sakkutooqarfittut sananeqarsimapput, tamatuma kingorna Kalaallit Nunaannut tunniunneqarsimassut. Nunap ilorpassissuani aalaakkaanerumillu silaqqittartumi inissisimallutik. Pinngortitami takornariatitsiner mut naleqqulluinnartuullutik. Islandimiit Kulusummut ulluinnarlugu takornariartartut amerlapput. Kalaallit Nunaata Kangia aamma pinngortitami nutaaliaanerumik takornariaqartitsiner mi ornigarneqarluartu voq. Ikittuinnaat sersersuaq ituittarpaat, nalinginnaasumik Kangerlussuup Tasiilallu akornanni. Tamanna Namminersorlutik Oqartussanit immikkut ittumik akuerin eqaqqartariaqarpoq.

ISERTITAT

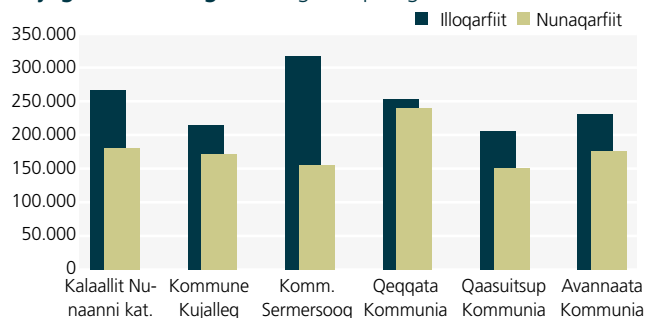
KALAALLIT NUNAANNI ISERTITAT AKILERAARTARNERLU

Kommunimi sorlermi najugaarneq apequtaalluni, Kalaallit Nunaanni najugallit 42-44 pct.-inik akileraartarput. Akileraarutaasussaanngitsut qaammammut 4.833 kr.-upput.

Nunaqarfinni isertitat qaffasissusaat annertuumik illoqarfinni isertitat qaffasissusaannit appasinnerupput. Assigiinngissutsilli annertussusaat kommunit malillugit allanngorarput. Nunaqarfinni illoqarfinni assigiinngissut Kommuneqarfik Sermersuumi annertunerpaavoq, tassani Nuummi innuttaasup agguaqatigiissillugu isertitai nunaqarfinni innuttaasup isertitaanit marloriaammit annertunerullutik qaffasinnerupput.

2019-imi agguaqatigiissillugu isertitat kommuni najugarlu malillugit

Ilanngaateqanngitsumik isertitat

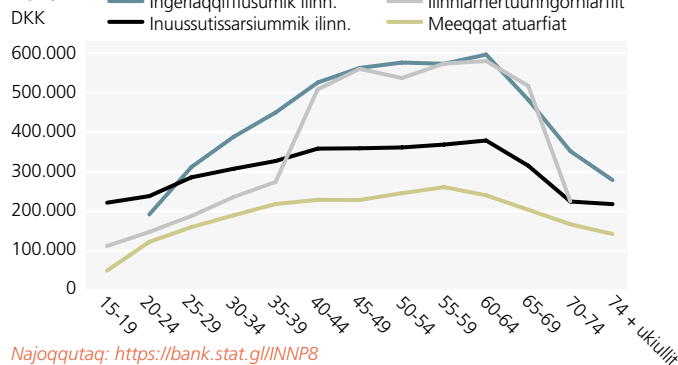

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INN1>

2019-imi arnat agguaqatigiissillugu ilanngaateqanngitsumik isertitaat 225.000 kr.-nik annertutigisimapput, angutillu isertitaat 287.000 kr.-nik annertutigalutik. Taamaasilluni angutit isertitaat 22 pct.-inik qaffasinnerupput. Aningaasarsiorituni nalinginaanerpaani angutit amerlapput, arnalli ukiut malillugit aningaasarsiornermi utoqqaanerulaartuni amerlanerullutik. Tamanna ilaatigut isertitat assigiinngissutaannut pequtaasinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni isertitat qaffasissusaannut ilinniakkap qaffasissusaa apequtaalluinnarpoq. Ilinniakkap qaffasissusaata qaffakkiartornerani isertitat qaffasissusaat aamma qaffakkiartortarput.

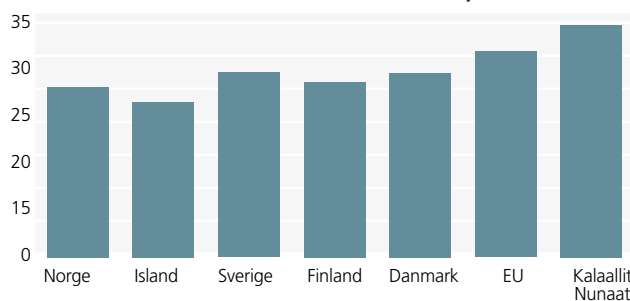
Ilinniagaq malillugu agg. ilanngaateqanngitsumik isertitat, 2019

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INN8>

Kalaallit Nunaanni isertitani assigiinngissut Nunani Avannarlerni isertitani assigiinngissummi agguaqatigiissitsinermit annertuneruvoq.

Isertitani atoriaannarni Gini koefficienti, 2019

Nassuiaat: Gini-koefficientimi nalinga 0-imiippat naligiimmik agguataarisogarnernik isumaqarpoq, nalili 100-miippat naligiinngitsumik agguataarisogarnernik isumaqarpoq.

Najoqqutaq: Eurostat aamma <https://bank.stat.gl/INN1>

AKIT

Atuisunut akit ulluinnarni inuuniarnermi aningaasartuutitut uuttuutaapput. Naleqqersuutit aningaasaqarnerup nalinganut uuttuutitut pingaarnertut atorineqartarput. Atuisunut akit naleqqersuutaanni nioqqtissanut kiffartuussinernullu akigitit atuisumit akilerneqartartut naatsorsorneqartarput. Atuisunut akini allannguutit tamakkiisut tassani ersersinneqartarput, akileraarutinit akitsuutinit ikiorsiissutitullu tapiissutinit peqquteqartunit allannguutit ilanngullugit. Taamaasillutik nioqqtissat akiisa allanngorarnernit inatsisinilu atuutsinneqartuni allannguutitut ataatsimut ersersitsisuupput.

Atuisunut akit taakkulu naleqqersuutaat (Jan. 2008=100)

	Jan. 2011	Jan. 2013	Jan. 2015	Jan. 2017	Jan. 2019	Jan. 2021
Atuisunut akit naleqqersuutaat, katillugit	106,8	113,8	117,0	118,8	120,1	123,3
Nerisassat imeruusaatillu	113,4	121,5	126,5	133,5	136,7	139,3
Imigassaq aalakoorartoq tupalu	106,1	109,8	113,3	116,2	119,1	128,0
Atisat kamippaallu	99,9	100,3	97,3	94,3	94,0	90,4
Inimut attartukkamut aki	109,4	127,6	132,8	129,6	126,5	129,1
Pequtit, angerlarsimaffinnut atorut	110,6	116,0	122,2	122,3	115,8	117,4
Katsorsaait peqqinnissarlul	115,3	121,8	124,5	126,0	127,8	127,8
Angallassineq assartuinerlu	105,4	112,7	117,4	123,7	119,8	127,2
Attaveqatigiinneq	95,1	95,5	87,3	86,5	87,8	83,7
Sunnigiffik aliikkutallu	98,2	95,3	95,5	97,8	103,8	103,9
Neriniartarfiit akunnittarfiillu	108,9	112,6	115,6	118,6	122,5	134,0
Pisassat aamma kiffartuussinerit assiginningsut	99,7	106,1	108,5	108,7	112,1	115,6

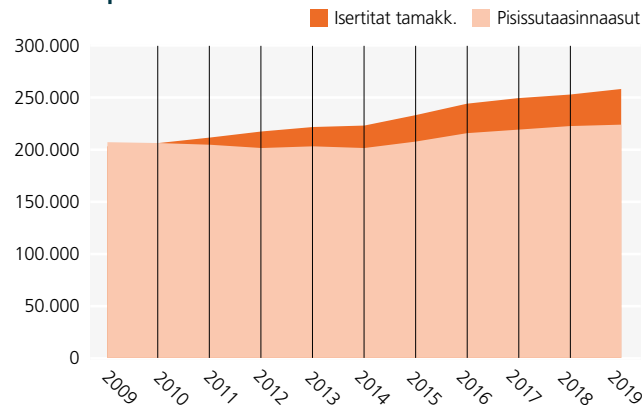
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/PRNPRISV>

Atuisunut akit nikerarnerat

Ukiuni tulleriinni kingullerni atuisunut akit annikitsumik qaffatartarput qaffariaatit ukiumut 0 aamma 2 pct.-it akornanniittarlutik.

Innuttaasut pisisinnaassusiat isertitaasa naleqassusaannik imaluunniit aningaasaatinik pisissutaasinnaasunik taaneqartarpoq. Pisisinnaassuseq isertitat akillu qaffasissusaannut atorineqartarpoq, qaffakkiartortarlunilu isertitat qaffakkiartornerat akit qaffakkiartornerannit annertunerutillugu.

Isertitat pisissutaasinnaasut 2010=100

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

NUNANUT AVANNARLERNUT SANILLIUL-LUGU KALAALLIT NUNAANNI AKIT

Kalaallit Nunaanni akit qaffasissusaat Nunani Avannarlerni agguaqatigiissillugu akit qaffasissusaannit annertuneruvoq, Norgemilu akit qaffasissusaat naleqqatigaa.

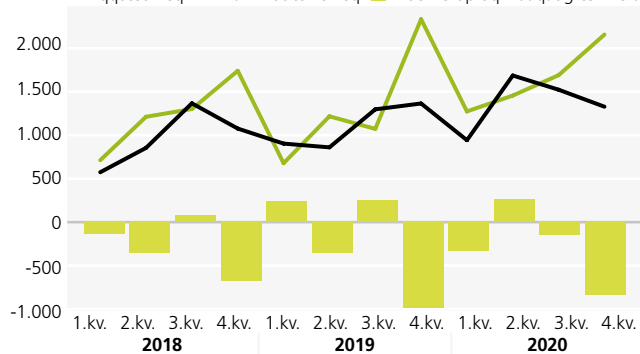
NUNANIK ALLANIK NIUEQATEQARNEQ

Kalaallit Nunaanni ataasiakkaaginnarnik tunisassioqartarpoq, atortussallu assigiinngitsorpassuit pisariaqartinneqartarmata avataaniittunik niueqateqarnissaq annertuumik pisariaqartinneqarpoq. Aalisarneq piniarnerlu eqqarsaatigissannikkaani Kalaallit Nunaanni nammineq pilersorneq annikitsuinnaavoq. Taamaattumik angerlarsimaffinnut, suliffeqarfinnut paaqqinnittarfinnullu atortussat tamangajammik avataanit tikisinneqartarput. Kalaallit Nunaannit avammut tunineqartartuni aalisakat qaleruallillu annertunerpaapput, taakkulu nunani tamalaani pisinerni akitiginneqartunit sunnerneqartarput.

Nunanut allanut tunisat 93 pct.-ii aalisakkerinnermeersuupput. Avammut tunineqartartut pingaernerit tassaapput saarullit, qalerallit, avaleraasartuut, saattuat kinguppaallu.

Niuertermik oqimaaqatigiissisinermi avammut tunisat nalingat eqqussukkat nalingannik ilanngarneqartarput.

Niuernerup oqimaaqatigiissinnera DKK millioninngorlugit
Eqqussuineq Avammut tunisineq Niuernerup oqimaaqatigiissinnera

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/ENBALMND>

Eqqussukkat avammullu tunisat nalingi, SITC-mik immikkoortiterineq malillugu

	2018		2019*		2020*	
	Eqqussuineq	Avammut tunisat	Eqqussuineq	Avammut tunisat	Eqqussuineq	Avammut tunisat
	DKK					
Katillugit	5.294.145.141	4.439.348.448	6.585.310.332	5.517.681.172	5.382.208.943	4.849.228.286
Inuussutissat uumasullu	887.512.393	3.753.977.498	926.817.251	5.067.923.531	944.682.595	4.728.111.092
Imigassat tupallu	153.625.731	67.090	175.341.719	56.220	182.793.984	16.736
Atortussiassat nerineqarsinnaanngitsut (ikummatissaq minillugu)	40.009.369	4.605.343	36.937.240	7.882.289	45.789.554	6.824.167
Iikummatissat punnerusaallu	882.516.168	2.446	866.219.780	3.862	508.522.533	79.360
Uumasunit naatitanillu uuliat, orsut voksilu	4.055.308	-	5.421.971	300	8.060.126	-
Akuutissat taakkunanngalu nioqqutissiat	273.267.266	143.094	278.277.746	196.519	336.749.943	324.275
Nioqqutissiat suliareriikkat suliareqqitassallu	627.605.716	13.285.199	704.631.957	5.698.751	870.332.615	13.192.840
Maskiinat assartuutillu	1.703.307.997	530.455.362	2.856.820.405	315.275.708	1.756.553.537	4.017.175
Nioqqutissiat suliareriikkat allani ilaanngitsut	572.210.477	11.818.427	603.183.413	11.719.744	602.500.319	5.117.067
Nioqqutissat aningaasanillu nuussinert assigiinngitsut	150.034.716	124.993.989	131.658.851	108.924.248	126.223.737	91.545.574

* Kisitsisaagallartut

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/IIESITC>

PISORTAT ANINGAASAQARNERAT

Pisortat aningaasaqarneranni allaffissornikkut ingerlatsinermi kiffartuussinermilu ingerlanneqartut tamarmik pineqarput. Kalaallit Nunaanni pisortaqarfik immikkoortunut pingasunut agguataarsimavoq; kommunit, Namminersorlutik Oqartussat kiisalu naalagaaffik. Pisortat aningaasaataannik agguassineq ukiut tamaasa Aningaasanut Inatsimmi aalajangerneqartarpoq.

Sulianut qallunaat naalagaaffiannit sulii oqartussaaffigineqarlutillu aningaasalersorneqartunut, aningaasartuutit naalagaaffimmit ingerlanneqarput. Nunat tamalaat akornanni malittarissat najoqqutarlugit pisortat aningaasaataanni aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni taamaallaat ingerlanneqartut naatsorsuutini kisinneqartarput.

Pisortat assigiinngitsunut aningaasartuutaat, 2019

	Pisortat ingerlataqar- fii katillugit	Kommu- nit	Nammi- nersorlutik Oqartussat	Naala- gaaffimmi suliffeqarfiit
DKK 1.000				
Katillugit	11.798.456	5.851.372	6.930.628	1.384.180
Nalinginnaasumik pi- sortat kiffartuussinermi	1.594.526	970.807	2.029.076	150.765
Illersornissaq	261.372	-	-	261.372
Inuiaqatigiinni toqqissisimaneq isumannaarsuinerlu	942.235	66.524	1.272	874.438
Aningaasaqarnermut tunngasut	1.214.559	308.815	831.731	74.910
Avatangiiisit innar- litsaaliorneqarnerat	255.757	189.255	67.888	20.951
Inissiat tamanilu atorneqarsinnaasut	189.928	112.185	77.752	-
Peqqinnissaqarfik	1.648.379	-	1.648.652	35
Sunngiffik, kulturi upperisarlu	432.040	180.045	254.465	1.708
Ilinniartitsineq	2.056.889	1.017.935	1.141.242	-
Inuiaqatigiit illersugaanerat	3.202.770	3.005.805	878.550	-

Nassuiaat: Pisortaqarfinni ingerlatsinermi aamma Kiffartuussinermi naatsorsuutit tamakkiisut isumannaallisagaapput, taamaassiluni pisortaqarfiit akornanni nuussisarnerit peemeqarlutik.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/OFNFUNK>

Pisortaqarfiit suliffeqarfiillu iluanaarutaasumik kiffartuussinernik ingerlataqanngitsut imaluunniit isertitanit pigisanillu nalilinnik agguataarinernik ingerlataqanngitsut, pisortat ingerlatsinernerannut aamma kiffartuussinernerannut ilaapput. Pisortat kiffartuussinerat annertoq innuttaasunut suliffeqarfinnullu akeqanngilaq. Pisortani aningaasartuutit akileraarutinit qallunaallu naalagaaffiannit tapiissutinit aningaasalersorneqarput. Aningaasartuutilli ilaat akitsuutinit imaluunniit atuisut akiliutaannit aningaasalersugaapput.

Pisortat isertitaasa agguataarnerat, 2019

	Pisortat ingerlataqar- fii katillugit	Kommu- nit	Nammi- nersorlutik Oqartussat	Naala- gaaffimmi suliffeqarfiit
DKK 1.000				
Isertitat katillugit	12.993.656	6.083.398	7.893.802	1.384.180
Isertitat sinneruttut tamarmiusut	632.489	323.926	296.868	11.695
Pisortat suliffeqar- fiutaat piginneqa- taaffiunngitsut	73.238	34.253	38.985	-
Erniat iluanaarutillu	890.418	17.167	873.250	-
Tunisassiornermi eqqus- sinermilu akileraarutit	1.207.097	-	1.207.097	-
Isertitanit pigisanillu akileraarutit	4.618.747	3.428.328	1.190.419	-
Nuussinertit allat ingerlaavartut, katillugit	5.571.667	2.253.780	4.287.182	1.372.485
Aningaasaatinik nuussinertit allat	-	25.944	-	-

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/OFNREAL>

NUNA TAMAKKERLUGU NAATSORSUUTIT

Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera nuna tamakkerlugu naatsorsuutini ersersinneqartarpoq. Nuna tamakkerlugu naatsorsuutini nassuiaatit immikkoortiterinerillu atorlugit Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerani nuussisarnerpassuit malinnaaffigineqarsinnaapput.

BNP-ip ineriartornera

	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*
Akit ingerlaavartut						
BNP, mio. kr.-inngorlugit	15.951	16.814	18.224	18.829	19.199	19.890
Innuttaasumut ataatsimut agguaqatigiissillugu, 1.000 kr.	283	299	326	337	344	355
Ukiumut BNP-ip qaffariaataa	5,8	5,4	8,4	3,3	2,0	3,6
2010-mi akit, akusimasunit kisitat						
BNP, mio. kr.-inngorlugit	14.684	14.312	14.983	14.990	15.267	15.523
Innuttaasumut ataatsimut agguaqatigiissillugu, 1.000 kr.	261	254	268	268	273	277
Ukiumut BNP-ip qaffariaataa	4,7	-2,5	4,7	0,1	1,8	1,7

* Kisitsisaagallartut

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/NRN10>

Ukiumoortumik nuna tamakkerlugu naatsorsuutit kisitsisaanni pingaarnerni inernerit pingaarnert Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut takussutissaapput. Pilersuinerup oqimaqa-tigiinnerna tunisassiat ataatsimut nalingannik (BNP), avataanit pi-sianik kiisalu atuinermik inoqutigiit atuinerannik najoqqutaqar-tumik, pisortat atuinerannik, aalajangersimasumik tamakkiisu-millu aningaasaliinernik avammullu tunisinermik takussutissi-i-voq.

Melody Adams - Visit Greenland

BNP

Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit akit aalajangersima-sut (akusimasut nalingat) aamma akit ingerlaavartut malillugit naatsorsorneqartarput. Akit aalajangersima-sut malillugit nuna tamakkerlugu naatsorsuutit akit ine-riartornerannik sunnerneqarsinnaajunnaarlugit suliaap-put. Akit aalajangersimasut malillugit BNP-ip ineriartor-nera aningaasaqarnerup ineriartorneranik takutitsivoq.

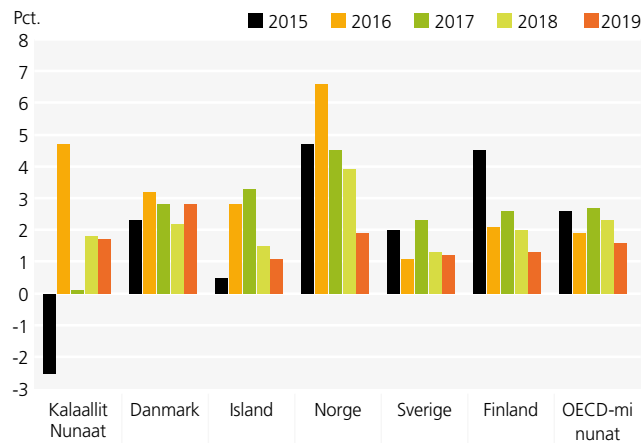
Tunisineq pisiumanerlu

	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*
Akit ingerlaavartut, mio. kr.						
Tunisassiat ataatsimut nalingat	15.951	16.814	18.224	18.829	19.199	19.890
Nioqqutissanik kiffartuus-sinernillu avataaniit pisiat	7.755	7.654	8.214	8.193	8.735	10.163
Pilersuineq	23.706	24.468	26.438	27.022	27.934	30.053
Inuinnaat atuinerat	6.652	6.677	6.828	6.928	6.901	7.173
Pisortat atuinerat	7.312	7.432	7.717	7.986	8.325	8.914
Tamakkiisumik aningaasaliinerit	3.605	4.040	4.464	4.447	4.170	6.253
Nioqqutissanik kiffartuus-sinernillu avammut tunisat	6.137	6.319	7.429	7.662	8.538	7.714
Pisumaneq katillugu	23.706	24.468	26.438	27.022	27.934	30.053
Ukiumut BNP-ip ineriartornera						
Tunisassiat ataatsimut nalingat	4,7	-2,5	4,7	0,1	1,8	1,7
Nioqqutissanik kiffartuus-sinernillu avataaniit pisiat	-11,5	1,7	11,0	-3,5	5,0	18,9
Pilersuineq	-1,2	-1,1	6,7	-1,1	2,8	7,1
Inuinnaat atuinerat	0,7	0,2	1,5	0,9	0,4	1,9
Pisortat atuinerat	-0,2	-0,6	1,8	1,7	2,7	4,3
Tamakkiisumik aningaasaliinerit	-21,9	10,2	10,9	-4,1	-3,0	46,6
Nioqqutissanik kiffartuus-sinernillu avammut tunisat	11,8	-9,9	15,2	-3,8	8,4	-5,3
Pisumaneq katillugu	-1,2	-1,1	6,7	-1,1	2,8	7,1

* Kisitsisaagallartut

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/NN11>

Kalaallit Nunaanni, Nunani Avannarlerni OECD-milu nunani BNP-ip ineriartornera

Najoqqutaq: [OECD.org](https://oecd.org)

Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit nunat tamalaat akornanni malittarisassat najoqqutaralugit, nunanut allanut sanilliunneqarsinnaasunngorlugit suliarineqartarput. Qulaani titartakka-mi takutinneqarpoq Kalaallit Nunaata Nunallu Avannarliit allat aningaasaqarnikkut ineriartornerat.

KISITSISIT PINGAARNERIT

Nunap pissusaa

Sumiiffik	Nunarsuarmi qeqertat nunavissuarmut atanngitsut anner-saat, Amerikap Avannarliup nunavissuani Sikuiuitsup kiisala Atlantikup Avannarliup akornanni Canadallu avannamut kangiani inissisimavoq. Kalaallit Nunaata avannarpassinner-saa, Oodaap qeqertaa, Qalasersuaq Avannarlermit 706 km-iinnarnik ungasitsigivoq. Nunap kujasinner-saa, Nunap Isua, nunarsuup allorniusaani sanimukartuni Norgemi illoqarfiup Osloq nalaani inissisimavoq	
Nuna	Kalaallit Nunaat Atlantiku Avannarlermi, Amerikap Avannarliup Europallu akornanni inissisimavoq. Innuttaasut sinerissami illoqarfinni nunaqarfinnilu najugaqarput, innuttaasut pingajorarterutaasa missaat illoqarfiit pingaarnersaanni Nuummi najugaqarput	
Nunap sumiissu-saanut uuttuutit	72 00 Avannamut, 40 00 Kimmuat (Kalaallit Nunaata qiterpiaa)	
Nunap atitussusaa	2.166.086 km ² (nunarsuarmi qeqertat annersaat – nunarsuarmi nunat anginersaasa 12-iat)	
Nuna sersersuarmik qallersimannngitsaq	410.449 km ²	
Sineriak	44.087 km	
Nunap annertussu-saanut uuttuutit	Avannaarpassinnerpaamit kujasinnerpaamut 2.670 km, Kangisinnerpaamit kippasinnerpaamut 1.050 km	
Qaqqat portunersaat	Gunnbjørn Fjeld 3.700 m Kalaallit Nunaata Kangianiittoq	
Nunap isikkua	Sersersuup manissup, ilaatigut portunersarasaartup nunap timaa qallersimavaa, sineriak qaqqartooq naggorluttoq ujarattoorlu minillugu. Sersersuaq 3 km angullugu issutigaaq nunarsuarmilu erngup tarajoqanngitsup 10 pct.-ia tassaniippoq	
Silap pissusaa	Issittumiit sikuneq ajortumut; ukiut issittut aasallu nillataartut. Aasami agguaqatigiissillugu kiassuseq 10° C qaangerneqarneq ajorpoq (qangaaniilli issittup silaannaannik nassuaatigineqartartoq malillugu)	
Agguaqatigiissillugu kiassuseq, januaari	Nuuk -9,7° C Ilulissat -14,5° C	Kangerlussuaq -20,8° C Kulusuk -6,4° C (2020)
Agguaqatigiissillugu kiassuseq, juuli	Nuuk 8,3° C Ilulissat 8,7° C	Kangerlussuaq 11,3° C Kulusuk 6,8° C (2020)
Pinngortitap pissarititai	Zinki, aqerloq, ujarak saviminissalik, aamaruutissat, molybdæni, kuulti, platini, urani, kanngussak, nikkeli, saffiugassat qaqtigooortut, erngup nukinga immaqalu aamma uulia gassilu	
Naasut	Naasut pukkitsut qaqqani qeriuannartullu masarsuini naasartut, issuaatsiat, orsuaasat, paarnaqutit, kigutaarnat kiisalu avaalaqiat	

Uumasut	Aalisakkat, puisit, aarrit, arferit, nannut, terianniat, amaqqut, tutut, umimmaat, avinngat, ukallit timmissallu assigiinngit-sut 50-it angullugit. Kalaallit Nunaata kujataani uumasuutigi-neqartut ilaatigut tassaapput; savat, tutut nujuitsut, nersus-suit, hiistit, qimmit aamma kukkukuut. Avannaani Kangia-nilu qimuttut aalisarnermut piniarnermullu atorineqartarput
Nuna allanngutsaaliugaq	Tunup avannaarsua Kalaallit Nunaanni eqqissisimatitaasooq 972.000 km ² missaani annertussuseqarpoq
Piffinni nunat eqqis-simatitat nunarsu-amilu eriagissassatut kingornussarsiat	Qimusseriarsuaq aamma Sarfartooq (Arnangarnup Qoorua) eqqissisimatitaapput. Ilulissat Kangerlua, Aasivissuit – Nipisat aamma Kujataa UNESCO-mi nunarsuarmi eriagissassatut kingornussarsianut ilaapput

Innuttaasut

Innuttaasut	56.421 (Jan. 2021)
Inoqqortussuseq	Sermegannngitsumi km ² -imut ataatsimut inuit 0,14-it (Jan. 2021)
Illoqarfiit pigaarner-saanni innuttaasut	Nuuk: 18.800 (Jan. 2021)
Illoqarfinni innuttaasut	49.341 (Jan. 2021)
Nunaqarfinni innuttaasut	7.012 (Jan. 2021)
Innuttaasut ineriartornerat	0,06 pct. (2021)
Toqusooqartarnera, katillugit	Innuttaasut 1.000-it akornanni 9,27-t toqusimapput (2020)
Nunasisartut nuuttartullu katillugit	-41 (2020)
Meeraaqqat toqusar-nerat, katillugit	Uumallutik inunngortut 1.000-it akornanni 6,1-it toqusimapput (2018)
Inuuneqqortussuseq	Arnat 73,04, Angutit 68,32 (2015/2019)
Meeqqiortarneq	Arnat 15-49-nik ukiullit 2,08-nik meerartaarsimapput (2019)
Kalaallinut taaguut	Taggit: Kalaaleq (kalaallit). Pissusilerissut: Kalaallisut
Inunngorfik	Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut: 89,3 pct. Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut: 10,7 pct. (Jan. 2021)
Upperisaq	Innuttaasut amerlanerpaat evangilisk lutheriupput
Oqaatsit	Kalaallisut, danskit oqaasi

Naalakkersuisut

Naalakkersuinikkut aaqqissuussaaneq	Kunneqarqimmi inatsisitigut tunngavilerneqarsimasumi tamat oqartussaaqataa nerat tunngavigalugu inatsisartoqarneq
Namminersornermi killiffik	Kunneqarfik Danmarkimut ilaavoq; 1979-imi Namminersornerullutik Oqartussaqalerneq, 2009-miillu Namminersorlutik Oqartussaqarneq
Illoqarfiit pingaarnersaat	Nuuk
Inuiattut ullorititaq	Juunip 21-at (ullortuneq)
Inatsiseqarneq	Danskitt naalagaaffianni inatsisilioriaaseq malillugu
Qinersinnaatitaaneq	18-inik ukioqalereersimasut; tamanut atuuttoq
EU-mut ilaasortaaneq	1973-imi januaarip aallaqqaataanit 1985-imi februaarip aallaqqaataanut
Naalagaaffiup qullersaa	Ataqqinartorsuaq Danmarkip Dronningia Margrethe II
Naalakkersuisut siulittaasuat:	Múte Bourup Egede (Inuit Ataqaatiigiit)
Inatsisiliortut	Inatsisartut (inatsisiliortut 31-nik ilaasortallit)
Eqqartuussiveqarneq	1. Eqqartuussisoqarfiit , 2. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia 3. Eqqartuussiviit Qullersaat
Erfalasorput	Seqineq (aappaluttoq) killingusaamit nuilersoq sersersuarlu (qaqortoq) erfalasup affaani qullermi, qalipaatiit paarlaallugit erfalasup affaanut allermut tarranissimasoq

Aningaasaqarneq

BNP	15.523 million kr. (kisitsisaagallartut 2019)
BNP-ip ineriartornera	2018-imit 2019-imut 1,5 pct. (kisitsisaagallartut)
Inoqutigiit ilanngaate-qanngitsumik isertitaat	1. decil 44.245 kr. 10. decil: 1.239.446 kr. agguaqatigiissillu-gulu inoqutigiit (tamakkiisumik) isertitaat: 393.912 kr. (2019)
Atuisunut akit allanngorneri pct.-inngorlugu	0,3 pct. (januaari 2020 - januaari 2021)
Sulisorineqarsinnaasut	Kalaallit Nunaanni najugaqavissut 27.141-t, 18-65-inik ukiullit (qaammammumt agguaqatigiissillugit 2019)

Mads Pihl - Visit Greenland

Suliffissaaleqineq pct.-inngorlugu	Najugaqavissut 18-65-inik ukiullit agguaqatigiissillugu qaammammumt suliffissaaleqisut 5,1 pct. (2019)
Missingersuutit	Isertitat 13,0 milliard kr. Aningaasat atorineqartut 11,8 milliard kr. aningaasaliineri aningaasat atorineqartut 1,2 milliard kr.-it tassunga ilaapput (2019)
Suliffissuaqarneq	Aalisakkerineq (kinguppaat qalerallilu pingaarnertut tunisassiarialugit), eqquimiitsuliorneq, ammit, amutsiveeqqat, takornariaqarneq aatsitassarsiernerlu
Innaallagiamik atuineq	356 GWh (2018)
Nunalerinermi nioqutit	Savat, nersussuit aamma tutut
Avammumt niuerneq	5.518 million kr. (2019)
Avammumt tunisat	Nerisassat atorutussallu aamma uumasut
Avammumt niuerneq - suleqatit:	Danmark, Island
Nioqutissanik eqqussuineq:	6.585 million kr. (2019)
Nioqutissat eqqussukkat	Maskiinat angallassinermullu atorut, nioqutissat suliareriikkat, nerisassat, atorutussat uumasullu, petruuliumik nioqutissiit
Nioqutissanik eqqussuineq - suleqatit	EU (pingaartumik Danmark aamma Sverige)
Naalagaaffimmit tapiissutit	3.911,3 kr. (2020) aamma 3.942,6 kr. (2021) millionit Danmarkimut tapiissutit
Aningaasat atorineqartut	Danskitt koruunii (DKK)
Aningaasat nalingi	USD 100 = DKK 634,31, EUR 100 = DKK 743,73 (Aprili 1, 2021)

Attaveqatigiinneq

Oqarasuaatinut attaviit	6.337 (2019)
Oqarasuaatit angallattakkat:	64.700 (2019)
Sianernermi nunap ilisarnaataa:	299
Tv-kkut aallakaatitsiviit	Kalaallit Nunaata Radioa (nuna tamakkerlugu tv-kkut aallakaatitsivik) najugaqarfinnillu assigiinngitsuni tv-kkut aallakaatitsisarfiit
Avisit	Atuagagdliutit/Grønlandsposten (AG) aamma Sermitsiaq

Angallassineq assartuinerlu

Qimuttuitsut aqqutaat	0 km
Umiarsualiivit sissiukkallu	Illoqarfinni 13-ini umiarsualiveqarpoq sinerissamilu nunaqarfiit amerlanerpaat sissiukkanik tulattarfeqarlutik
Mittarfiit	Mittarfiit 13-it, qulimigulinnut mittarfiit 43-t

Najoqqutat: CIA World Factbook, Mittarfeqarfiit, TELE Greenland aamma Naatsorsueqqissaartarfik

KALAALLIT NUNAAT PILLUGU
ANNERTUNERUSUMIK PAASISSUTISSAT

PK-Web - Select variable and values

bank.stat.gl/pxweb/en/Greenland/Greenland_BE_BE01_BE0120/BEXST3.PX/?rxid=c8898e3b-ab83-4971-a2a1

English

Statbank Greenland

Greenland >> Population >> Population in Greenland >> January 1st >> Population in districts and municipalities January 1st 1977-2016 [BEEST3]

1 Choose table 2 Choose variable 3 Show table

Population in districts and municipalities January 1st 1977-2016 [BEEST3]

Select variable About table

Mark your selections and choose between table on screen and file format. Marking tips
For variables marked * you need to select at least one value

time *	district	residence	age	gender	place of birth
☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐	Select classification ☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐	☒ ☐ ☐ ☐ ☐
Total 40 Selected 0	Total 24 Selected 0	Total 6 Selected 0	Total 100 Selected 0	Total 2 Selected 0	Total 3 Selected 0
2016 2015 2014 2013 2012 2011	Total Kommune Kujalleq Kommuneqarfiq Sermersooq Qeqqata Kommunia Qaasuitsup Kommunia Outside municipalities	Total Town Settlement Station Farm Unknown	0 1 2 3 4 5	Men Women	Greenland Outside Greenland Unknown
Search	Search	Search	Search	Search	Search
☐ Beginning of row	☐ Beginning of row	☐ Beginning of row	☐ Beginning of row	☐ Beginning of row	☐ Beginning of row

Number of selected data cells are: 0 (maximum number allowed is 1,000,000)
Presentation on screen is limited to 1,000 rows and 50 columns

Table - Layout 1 Continue

Kisitsisaataasivik **<https://bank.stat.gl>** kisitsisitigut
paasissutissanik annertunerusunik makkuninnga
imagarpoq:

- Inuussutissarsiornermi kisitsisit
- Pinerluttuliortarneq pillugu kisitsisit
- Ilinniartitaanermi kisitsisit
- Nukissiuuteqarneq pillugu kisitsisit
- Aalisarnermi piniarnermilu kisitsisit
- Nunanik allanik niueqateqarneq pillugu kisitsisit
- Kalaallit Danmarkimiittut pillugit kisitsisit
- Peqqinnissami kisitsisit
- Isertitat pillugit kisitsisit
- Suliffeqarnermi pissutsini kisitsisit
- Nuna tamakkerlugu naatsorsuutunut kisitsisit
- Innuttaasut pillugit kisitsisit
- Akit pillugit kisitsisit
- Pisortat aningaasaqarnerat pillugu kisitsisit
- Aningaasaqarnikkut pissutsinut kisitsisit
- Isumaginninnermut tunngasut kisitsisaat
- Tupa imigassarlu aalakoornartulik pillugit kisitsisit
- Takornariartitsineq pillugu kisitsisit

NUNARSUARMİ QEERTAT ANNERSAAT

Kalaallit Nunaat nuna qaqqartuujuvoq 2.166.086 km²-isulli atitussuseqarluni nunarsuarmi qeertat annersaat. Nunap 81 pct.-ia sermimik qalligaavoq nunallu sinnera sikoqanngitsuuluni. Avannamukariartortilluni nillerneruleriartortarpoq, silaanaq panernerulerluni anoreqannginnerulerlunilu. Juulimi kiannerpaasarpoq februaarimilu kiisalu marsimi issinnerpaasarluni.

Ungasissutsit annerpaat

Avannarpassinnerpaamit Kujasinnerpaamut:

2.670 km

Kangisinnerpaamit kippasinnerpaamut:

1.050 km

Sineriak

44.087 km

Portussuseq qutsinnerpaag

Gunnbjørn Fjeld: 3.700 m

Aningaaq R. Carlsen - Visit Greenland